

MINISTERSTVO PRÁCE
A SOCIÁLNÍCH VĚCÍ

Financováno
Evropskou unií

MONITOROVACÍ A EVALUAČNÍ RÁMEC

pro předškolní vzdělávání a péči
v České republice

Monitorovací a evaluační rámec pro předškolní vzdělávání a péči v České republice

Jaroslava Simonová, Jana Straková,
Petra Holečková, Kamila Brožová

Výstup TSI projektu „Vytvoření komplexního
monitorovacího a evaluačního rámce
pro předškolní vzdělávání a péči v České
republice“.

PRAHA,
ČERVEN 2025

Tento dokument vznikl jako součást projektu **„Vytvoření komplexního monitorovacího a evaluačního rámce pro předškolní vzdělávání a péči v České republice“**, který je financován Evropskou unií prostřednictvím Nástroje pro technickou podporu a implementován UNICEF ve spolupráci s Evropskou komisí.

Podpora Evropské komise při vytvoření tohoto dokumentu nezakládá souhlas s jeho obsahem, který odráží pouze názory autorek. Komise nemůže být činěna odpovědnou za jakékoli použití informací v něm obsažených.

Děkujeme všem členkám a členům pracovní skupiny projektu za aktivní spolupráci na tvorbě tohoto monitorovacího a evaluačního rámce. Speciálně pak děkujeme všem dětem z dětských skupin DS ECCEHOMO Štenberk, DS Jahoda, DS Jiříčky, DS Klubíčko Kroměříž, DS Klubík v přírodě, DS Korálky, DS Little Heroes Smíchov, DS Medvědi, DS Rodinné centrum Andílek, DS Sociální služby Praha 9, DS Zelená, Modrá a Louka Klubu K2 a z Mateřské školy Žitenice za jejich podněty k jednotlivým oblastem kvality.

Použité zkratky

AROE	At Risk of Poverty and Social Exclusion (ohrožení chudobou a sociálním vyloučením)
CLASS	Classroom Assessment Scoring System (systém hodnocení třídy)
CPD	Continuing Professional Development (průběžný profesní rozvoj)
ČŠI	Česká školní inspekce
ČSÚ	Český statistický úřad
DS	Dětská skupina
DSO	Dobrovolný svazek obcí
DVPP	Další vzdělávání pedagogických pracovníků
EAG	Education at a Glance
EK	Evropská komise
ECEC	Early childhood education and care
ECERS	Early Childhood Environment Rating Scale
EU	Evropská unie
EU-SILC	European Union – Statistics on Income and Living Conditions (Příjmy a životní podmínky domácností – v ČR od roku 2005 „Životní podmínky“)
HDP	Hrubý domácí produkt
IALS	International Adult Literacy Survey (Mezinárodní výzkum gramotnosti dospělých)
IELS	International Early Learning and Child Well-being Study
INES	Indicators of Education Systems Programme
ISCED	International Standard Classification of Education (mezinárodní standardní klasifikace vzdělávání)
ISV eEdu	Informační systém vzdělávání eEdu
ITERS	Infant/Toddler Environment Rating Scale
MŠ	Mateřská škola
MPSV	Ministerstvo práce a sociálních věcí
MŠMT	Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy
NFN	Normovaná finanční náročnost

NNO	Nestátní nezisková organizace
NUTS	Nomenclature of Units for Territorial Statistics (Nomenklatura územních statistických jednotek)
OECD	Organizace pro hospodářskou spolupráci a rozvoj
OMJ	Odlišný mateřský jazyk
ORP	Obec s rozšířenou působností
PISA	Programme for International Student Assessment
PIAAC	Programme for the International Assessment of Adult Competencies
PVP	Předškolní vzdělávání a péče ¹
SSTEWF	Sustained Shared Thinking and Emotional Wellbeing
SVP	Speciální vzdělávací potřeby
TALIS	Teaching And Learning International Survey
TSI	Nástroj pro technickou podporu (Technical Support Instrument)
UNICEF	Dětský fond Organizace spojených národů
UOE	Joint UIS (UNESCO Institute of Statistics)/OECD/Eurostat questionnaire
WG	Working Group (pracovní skupina)
ZDS	Zákon o poskytování služby péče o dítě v dětské skupině

¹ V praxi je zkratka PVP též využívána pro Plán výchovy a péče, který je zpracováván v dětských skupinách, v tomto dokumentu odkazuje však čistě na Předškolní vzdělávání a péči

Obsah

Použité zkratky	3
1. Úvod.....	6
2. Hodnotová východiska	9
3. Vize	13
4. Prohlášení o kvalitě	15
Přístup	15
Pracovníci	16
Program vzdělávání a péče	16
Hodnocení a monitorování	17
Správa a financování.....	17
5. Systém monitorování a evaluace.....	18
6. Shrnutí.....	61
7. Zdroje.....	62
Příloha 1	
Monitorovací a evaluační rámec – tabulka.....	63
Příloha 2	
Indikátory pro monitorování PVP v rámci monitorování Strategie 2030+	71
Příloha 3	
Mezinárodní indikátory pro monitorování PVP	73
Indikátory monitorované OECD	73
Indikátory monitorované Evropskou unií	75
Příloha 4	
Indikátory pro monitorování PVP doporučené experty Evropské komise na předškolní vzdělávání a péči	78

1. Úvod

Tato zpráva vznikla jako součást projektu „Vytvoření komplexního monitorovacího a evaluačního rámce pro předškolní vzdělávání a péči v České republice“, který za české úřady vede Ministerstvo práce a sociálních věcí v úzkém partnerství s Ministerstvem školství, mládeže a tělovýchovy. Projekt je financován Evropskou unií prostřednictvím Nástroje pro technickou podporu (Technical Support Instrument, TSI) a implementován UNICEF ve spolupráci s Evropskou komisí.

Hlavním cílem projektu je podpořit Českou republiku při zvyšování kvality a rovného přístupu ke vzdělávání a péči v raném dětství, zejména ke službám pro děti ve věku od 0 do 3 let, a to vytvořením zastřešujícího systému monitorování a evaluace a poskytnutím technické podpory obcím při rozšiřování přístupu ke službám předškolního vzdělávání a péče (dále též PVP) a zvyšování jejich kvality, včetně služeb pro nejzranitelnější děti².

Zpráva je dalším výstupem projektu, navazuje na analytické dokumenty *Mapování nabídky a poptávky po formálních a neformálních službách předškolního vzdělávání*

a péče, *Zpráva o současném systému a praxi monitorování a evaluace v oblasti předškolního vzdělávání a péče a Souhrnná doporučení*. Jejím cílem bylo navrhnout systém monitorování a evaluace předškolního vzdělávání a péče v České republice, tedy kontinuální a systematický sběr kvantitativních a kvalitativních dat, která podporují pravidelné hodnocení kvality. Monitorování a hodnocení je založeno na předem dohodnutých standardech kvality nebo ukazatelích, které jsou stanovovány dle aktuálních cílů a průběžně upravovány.

V souvislosti s přípravou systému indikátorů probíhalo rovněž formulování vize a prohlášení o kvalitě, která popisují očekávanou kvalitu v pěti oblastech dle *Doporučení Rady o vysoce kvalitních systémech předškolního vzdělávání a péče* (Doporučení Rady, 2019).

Pro návrh systému monitorování předkládáme soustavu indikátorů, které monitorují všechny důležité aspekty Rámce kvality EU pro předškolní vzdělávání a péči (Doporučení Rady, 2019). Vedle strukturálních indikátorů, které vytvářejí obraz o celkovém systému, jeho kapacitě a přístupnosti, se zaměřujeme také na procesní kvalitu, tedy na vzájemné interakce mezi personálem, interakce personálu s dětmi a rodiči³ a na zkušenosti a pohodu dětí.

K tomu, aby bylo možno uvedené indikátory plně a efektivně využívat, bude třeba postupně zavádět sběr dat ve všech typech zařízení předškolního vzdělávání a péče a zahrnout i data, která aktuálně nejsou shromažďována ani ve výkazech školské statistiky, tedy nejsou k dispozici pro žádný typ zařízení PVP. Ideálním stavem je pak vytvoření souboru standardů PVP, indikátorové soustavy a integrovaného sběru dat, který bude buď společný pro všechna zařízení PVP, nebo bude probíhat jednotně a v souladu napříč resorty. Vzhledem k aktuálně velmi odlišným legislativním podmínkám, financování i charakteru různých typů zařízení PVP představuje navrhovaná soustava indikátorů tedy spíše vizi do budoucna, která může sloužit jako základ pro přemýšlení o kvalitě PVP v celém jejím rozsahu, tedy v období od narození do šesti let věku dítěte, a datech, která jsou potřebná k hodnocení míry jejího dosahování. Současně pak může být využita jako „portfolio“ pro postupné zavádění indikátorů, sjednocování monitoringu PVP napříč resorty a různými typy zařízení a zkvalitňování služeb PVP v České republice.

Hlavním zdrojem pro návrh indikátorů bylo doporučení expertní skupiny Evropské komise (European Commission, 2018) a její materiály věnované monitoringu a evaluaci v předškolním vzdělávání a péči (zejména: WG EC, 2022a, WG EC 2022b), dále jsme čerpali také z finských doporučení pro hodnocení kvality v předškolním vzdělávání a péči (Finnish Education Evaluation Centre/FINEEC - FINEEC, 2019, Vlasov et al., 2019) a z doporučení OECD (OECD, 2021a). Další důležitá východiska tvořily standardy kvality péče v dětské skupině uvedené v zákoně č. 247/2014 Sb., o poskytování služby péče o dítě v dětské skupině a o změně souvisejících zákonů, a standardy České školní inspekce „Kvalitní škola“⁴. Indikátory byly navrženy tak, aby v nich byly tyto standardy zohledněny.

3 V dokumentu používáme termín rodiče pro označení všech zákonných zástupců dítěte.
4 <https://csicr.cz/cz/Aktuality/Kvalitni-skola-%E2%80%93-metodicky-portal>

Na formulaci a finálním znění vize pro předškolní vzdělávání a péči, na tvorbě prohlášení o kvalitě i jednotlivých indikátorů se intenzivně podíleli členky a členové pracovní skupiny projektu⁵, a to prostřednictvím společné diskuze na participativních setkáních pracovní skupiny v průběhu letních měsíců roku 2024 i komentování průběžných verzí monitorovacího a evaluačního rámce. Finální validace monitorovacího a evaluačního rámce pak proběhla na celodenním workshopu 19. září 2024, kterého se účastnili i členky a členové Řídícího výboru, včetně zástupce Evropské komise. Zapojení členek a členů pracovní skupiny, kteří reprezentují široké spektrum aktérů v systému předškolního vzdělávání a péče v České republice, a jejich shoda na navrženém rámci jsou klíčové pro jeho budoucí propsání do legislativy a praktické využití jak v obou sektorech (MPSV i MŠMT), tak v různých typech zařízení.

V přílohách pak uvádíme další indikátorové soustavy, ze kterých jsme při tvorbě rámce vycházeli a které jsou již v České republice využívány a tudíž založeny na dostupných datech. V příloze 2 uvádíme indikátory používané pro monitorování Strategie 2030+, které jsou založeny na datech shromažďovaných v resortu školství. V příloze 3 uvádíme sadu indikátorů, které jsou využívány pro mezinárodní monitorování. Tyto indikátory jsou založeny na statistických datech UOE (UNESCO Institute for Statistics, OECD, Eurostat) poskytovaných Českou republikou pro účely mezinárodního srovnávání, na datech z pravidelného šetření domácností EU-SILC⁶ a na koncepční práci OECD. V příloze 4 uvádíme indikátory, které jsou aktuálně navrhovány pro monitorování systému PVP pracovní skupinou pro PVP působící při EK.

5 Pro realizaci projektu byla ustanovena pracovní skupina, jejímž úkolem je poskytovat podněty a pomoci formulovat a revidovat vytvořené výstupy. Pracovní skupina sdružovala více než 70 odborníků a odborníků z více než 30 organizací a institucí v České republice, včetně ministerstev a dalších státních institucí, akademické obce, poskytovatelů služeb předškolního vzdělávání a péče, profesních sdružení, sdružení obcí, sdružení rodičů a organizací občanské společnosti.

6 Výběrové šetření EU-SILC (European Union – Statistics on Income and Living Conditions) provádí Český statistický úřad od roku 2005, obdobné šetření probíhá ve všech 27 členských zemích EU. Výběrovou jednotkou je byt. Výběr bytů se provádí dvoustupňovým náhodným výběrem. Dotazování má tři stálé části: za byt, za domácnost a za osobu starší 16 let.

2. Hodnotová východiska

Při popisu hodnotových východisek vycházíme z materiálů expertní skupiny Evropské komise pro předškolní vzdělávání a péči z let 2018–2024 a současně z výstupů pracovní skupiny TSI projektu, která jsou shrnutá ve zprávě k Souhrnným doporučením. Expertní skupina EK stanovila účel, hodnoty a principy, kterými by se měly řídit procesy monitorování a hodnocení kvality předškolního vzdělávání a péče ve všech typech zařízení, které poskytují předškolní vzdělávání a péči dětem od narození až po vstup do povinného vzdělávání (WG EC, 2022b).

Monitorování a evaluace má
tři hlavní účely:

- 1 kontrola kvality** (tedy zajištění toho, že předškolní vzdělávání a péče je v souladu s národními standardy, pravidly a předpisy),
- 2 zlepšování kvality** (podpora průběžné reflexe a rozvoje, včetně dosažení konzistence napříč poskytovateli),
- 3 učení se v oblasti tvorby politik** (vytváření a šíření informací o kvalitě předškolního vzdělávání a péče pro tvůrce politik, výzkumníky a advokační činnost) (WG EC, 2022b).

V oblasti hodnot expertní skupina kladla důraz na následující aspekty:

- ▲ **respekt k dítěti** – každé dítě je jedinečné, schopné se aktivně učit, a jeho potenciál je třeba podporovat a rozvíjet,
- ▲ **propojování vzdělávání a péče** – služby by měly nabízet pečující prostředí a poskytovat prostor pro rozvoj současného i budoucího potenciálu dětí, vzdělávání a péče jsou neoddělitelné,
- ▲ **rodiče jako klíčoví partneři** – měli by být plně zapojeni do všech aspektů vzdělávání a péče o své dítě, tedy služby předškolního vzdělávání a péče by měly být navrhovány ve spolupráci s rodinami a vztahy mezi rodiči a profesionály mají být založeny na důvěře a vzájemném respektu,
- ▲ **profesionalita a well-being personálu** – kvalitní počáteční příprava a další profesní rozvoj stejně jako podpora na pracovišti jsou klíčové, pracovníci potřebují propracovaný systém reflexe a zlepšování vlastní praxe,
- ▲ **inkluzivita** – respektování sociální, ekonomické, kulturní a náboženské rozmanitosti dětí a rodin a poskytování další podpory dětem pocházejícím ze společensky znevýhodněného prostředí nebo dětem se speciálními potřebami, stejně jako podpory rodičům z ohrožených a/nebo marginalizovaných skupin,
- ▲ **předškolní vzdělávání a péče jako veřejné dobro** – vytváření participativních aliancí mezi zainteresovanými stranami pro neustálé zlepšování kvality (WG EC, 2022b).

V oblasti principů, které by měly řídit monitorování a hodnocení kvality, byly zdůrazněny následující oblasti:

- ▲ **demokratický a participativní přístup** – monitorování a evaluace předpokládá zapojení široké škály aktérů, včetně poskytovatelů, personálu, rodičů a dětí,
- ▲ **odpovědnost a transparentnost** – prioritou je jasné definování rolí a odpovědností všech aktérů a zajištění, že evaluační procesy budou pro všechny srozumitelné (včetně rodin), že data budou použita pro zlepšení kvality a budou zvyšovat povědomí všech aktérů o kvalitě, a tak vytvářet sdílenou kulturu předškolního vzdělávání a péče,
- ▲ **podpora a pozitivní dopad** – procesy monitorování a evaluace by měly podporovat pracovníky v dokumentaci, reflexi a přezkoumávání jejich praxe s cílem zlepšení kvality,

- ▲ **holistický a inkluzivní přístup** – rovnoměrné zaměření na celé spektrum well-beingu dětí – včetně rozvoje v oblasti vzdělávání, pohody a vztahů,
- ▲ **reagující a kontextualizovaný přístup** – předškolní vzdělávání a péče by měly být adaptabilní vzhledem k potřebám jednotlivých komunit, zařízení, dětí a rodin, praktiky se proto mohou lišit, zatímco stále odpovídají požadavkům na kvalitu na systémové úrovni,
- ▲ **rovnost a konzistence** – všechny děti mají rovný přístup ke kvalitnímu předškolnímu vzdělávání a péči (definované kurikulárním rámcem nebo Rámcem kvality EU pro předškolní vzdělávání a péči), jednotlivá zařízení jsou tedy odpovědná za poskytování kvalitní péče a vzdělávání nezávisle na různorodosti pedagogických přístupů (WG EC, 2022b).

V řešeném TSI projektu byly doporučeny principy, hodnoty a étos, které by měly být zohledněny při návrhu systému monitorování a evaluace. Šlo o tato doporučení:

- 1 Zajistit, aby všechny reformy a další rozvoj v oblasti předškolního vzdělávání a péče byly **zaměřeny na dítě**. Proces monitorování a hodnocení by měl být primárně prostředkem pro zajištění a **zlepšování kvality**. Monitorování se má tedy soustředit spíše na monitorování zlepšování kvality než na monitorování pro administrativní nebo represivní účely.
- 2 Vytvořit **sdílenou vizi** pro předškolní vzdělávání a péči pro věkovou skupinu 0–6 let s jasnými cíli a odpovídajícími kritérii úspěchu, které zajišťují koherenci s legislativou a strategiemi.
- 3 Zajistit, aby společnost vnímala **společenskou i individuální hodnotu** předškolního vzdělávání a péče prostřednictvím kampaní a veřejných prohlášení zdůrazňujících význam raného učení a důležitost hry.

Všechny výše uvedené hodnoty a principy jsme se pokusili při návrhu systému indikátorů pro monitoring a evaluaci předškolního vzdělávání a péče zohlednit. Zároveň je zřejmé, že aktuální stav systému předškolního vzdělávání a péče neumožňuje tyto hodnoty a principy zohlednit plně, a proto je potřeba k indikátorům přistupovat jako k popisu žádoucího cíleného stavu.

Výzvou pro monitorování a evaluaci vzdělávacího systému je zejména značná decentralizace veřejné správy a s ní spojené velké množství zřizovatelů a poskytovatelů služeb předškolního vzdělávání a péče. Výzvu představuje také dvoukolejnost systému, v němž stávající služby fungují pod dvěma ministerstvy s odlišnými základními cíli (podpora zaměstnanosti oproti předškolnímu vzdělávání a přípravě na povinnou školní docházku).

Na základě dohody MPSV a MŠMT i členů a členek pracovní skupiny jsme se rozhodli vytvořit zastřešující vizi předškolního vzdělávání a péče a monitorovací a evaluační rámec pro všechny typy služeb předškolního vzdělávání a péče od 0 do 6 let. I přes odlišný charakter zařízení PVP a způsob naplňování jednotlivých kritérií je zajištění kvality služeb společným cílem a navržený rámec pro hodnocení a monitoring je vhodným nástrojem a průvodcem pro jeho dosažení. Dokument je tedy stejnou měrou relevantní pro dětské skupiny jako pro mateřské školy.

Zároveň je shoda na tom, že způsob sběru dat a datové systémy obou ministerstev je třeba sbližovat a co nejvíce propojovat a současně je potřeba nějakým způsobem monitorovat rovněž zařízení, která aktuálně do systému předškolního vzdělávání a péče formálně nespádají, i když poskytují podobné typy služeb jako dětské skupiny a mateřské školy (typicky předškolní kluby provozované NNO, adaptační kroužky provozované rodinnými centry a centra předškolních dětí při Domech dětí a mládeže), přičemž ze standardů kvality by měly v ideálním případě profitovat i individuální služby chův.

Prohlášení o kvalitě i odpovídající indikátory byly formulovány s vědomím, že jejich aplikace se bude lišit i v jednotlivých věkových skupinách (typicky monitorování pokroku dítěte dvouletého a předškolního bude zaměřeno na jiné aspekty jeho vývoje). Principy jsou však pro všechna zařízení shodné.

Jak bylo uvedeno výše, monitorovací a evaluační rámec je formulován s vidinou žádoucího stavu a není navázán pouze na aktuální sběry dat. To znamená, že pro výpočet řady indikátorů aktuálně nemáme odpovídající data a/nebo nemáme data v uspokojivé kvalitě. Sběry dat v systémech MPSV a MŠMT se navíc výrazně liší (aktuální stav je podrobně popsán ve *Zprávě o současném systému a praxi monitorování a evaluace v oblasti předškolního vzdělávání a péče v České republice*, která byla vytvořena v rámci řešeného TSI projektu). Obě ministerstva zároveň v současnosti aktualizují legislativu, která sběry dat upravuje, stejně tak i své informační systémy. Přehled navržených indikátorů uvedený v tabulce v příloze 1 pak zahrnuje i informace o tom, která data aktuálně k dispozici máme, a také odhad toho, jak reálné by mohlo být získání jednotlivých indikátorů v obou systémech. Jedná se však skutečně pouze o odhad autorek dokumentu.

3. Vize

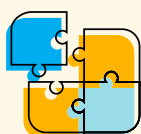
Pracovní skupina během své činnosti na přípravě podkladů pro návrh monitorovacího a evaluačního rámce dospěla k závěru, že pro vytvoření kvalitního rámce je zásadní vyjasnit vizi pro předškolní vzdělávání a péči. Vize podobně jako návrh rámce pro monitorování a evaluaci vychází z Doporučení Rady EU a reflektuje strategické dokumenty ČR v oblasti vzdělávací a rodinné politiky. Na základě diskuzí na pěti setkáních a písemného připomínkování návrhu vize v obdobích mezi setkáními pracovní skupina navrhla následující znění vize pro předškolní vzdělávání a péči v ČR:

Každé dítě má právo na kvalitní a dostupné služby předškolního vzdělávání a péče.

Předškolní vzdělávání a péče v České republice:

respektuje jedinečnost každého dítěte, podporuje jeho individuální potřeby a zaměřuje se na osvojování kompetencí a podporu aktivního učení a zkoumání světa především prostřednictvím hry;

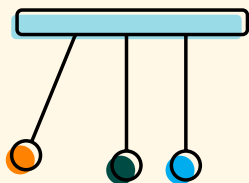

respektuje právo dětí na rozhodování a svobodnou volbu aktivit, zároveň však klade důraz na odpovědnost a vzdělávací cíle;

poskytuje bezpečné a podnětné prostředí, kde je kladen důraz na socializaci, vztahy, komunikaci a celkovou pohodu dětí;

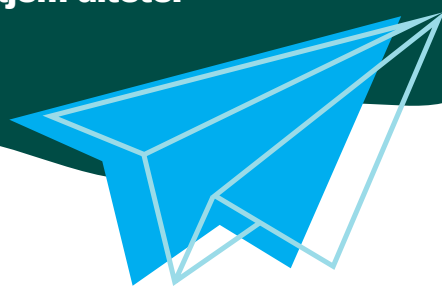

podporuje hodnoty respektu, sociální soudržnosti a udržitelného rozvoje.

Systém předškolního vzdělávání a péče v České republice vychází z evropských doporučení a cílů české vzdělávací a rodinné politiky. Služby předškolního vzdělávání a péče jsou finančně, místně, časově a kapacitně dostupné všem rodinám a založené na aktivní spolupráci všech relevantních aktérů, včetně rodičů, komunit a zdravotních a sociálních služeb. Zvláštní pozornost je věnována nejzranitelnějším skupinám dětí, pro které je kvalitní předškolní vzdělávání a péče klíčová pro jejich budoucí vzdělávací úspěch a další uplatnění v životě.

Důraz je kladen na zlepšování kvality služeb prostřednictvím profesního rozvoje, odpovídajícího a udržitelného financování a systematického, efektivního a participativního vyhodnocování kvality, v jehož centru je vždy nejlepší zájem dítěte.

4. Prohlášení o kvalitě

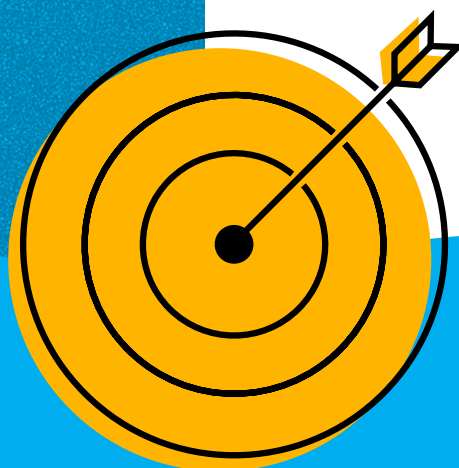
Základním východiskem pro návrh systému indikátorů jsou prohlášení o kvalitě. Jejich cílem je popsat žádoucí stav v jednotlivých oblastech rámce kvality a vytvořit společné porozumění tomu, jak kvalitu v jednotlivých oblastech vnímáme.

Prohlášení o kvalitě jsou označena písmeny, která odkazují na oblast kvality rámce. Vzhledem k faktu, že dvě oblasti začínají v českém jazyce stejným písmenem, zvolili jsme pro jednotlivé oblasti první písmeno verze názvu v angličtině (Access – přístup, Staff – pracovníci, Curriculum – program vzdělávání a péče, Evaluation & Monitoring – hodnocení a monitorování, Governance & Funding – správa a financování). Následující číslo se týká pořadí prohlášení o kvalitě.

Přístup

- A.** Všem dětem je dostupné kvalitní předškolní vzdělávání a péče, které podporuje participaci a posiluje společenskou inkluzi.
- A1.** Služba je dostupná všem dětem od narození do nástupu do školy.
- A2.** Služba svým přístupem podporuje participaci a vychází vstříc rozmanitosti.
- A3.** Služba posiluje společenskou inkluzi a spravedlivost systému.

Pracovníci

- S.** Ve všech typech předškolního vzdělávání a péče je zajištěna odpovídající skladba personálu s potřebnou kvalifikací s ohledem na počet dětí a jejich potřeby a je zajištěna jeho stabilita. Všichni odborní pracovníci se dále profesně rozvíjejí, mají důstojný plat či mzdu, vhodné podmínky pro práci a jsou vedeni vedením s jasnou vizí a strategií pro rozvoj zařízení, které reflektuje potřeby dětí, rodičů a komunity.

- S1.** Pracovníci jsou kvalifikovaní.
- S2.** Pracovníci se průběžně profesně rozvíjejí.
- S3.** Pracovníci mají důstojné platové/mzdové podmínky.
- S4.** Pracovníci mají vhodné podmínky pro práci.
- S5.** Pracovníci jsou vedeni kvalitním vedením.

@UNICEF Česká republika

Program vzdělávání a péče

- C.** Legislativa stanovuje jasné a srozumitelné cíle, úkoly a požadavky pro různé formy předškolního vzdělávání a péče. Předškolní vzdělávání a péče se řídí programem vzdělávání a péče založeným na pedagogických cílech, hodnotách a přístupech, které dětem umožňují dosáhnout plného potenciálu, se zohledněním jejich sociálního, emocionálního, kognitivního a fyzického vývoje a jejich pohody. Program vzdělávání a péče podporuje spolupráci pracovníků s dětmi, kolegy a rodiči, interakce mezi dětmi navzájem a vyžaduje vyhodnocování vlastní praxe.
- C1.** Všechny typy předškolního vzdělávání a péče se řídí programem vzdělávání a péče, který klade důraz na citlivé a rozvíjející interakce mezi pracovníky a dětmi a mezi dětmi navzájem.
- C2.** Ve všech typech předškolního vzdělávání a péče jsou zavedeny postupy k plynulé adaptaci dětí na prostředí, na pracovníky poskytující péči a na skupinu/třidu dětí a následně je podporována a rozvíjena soudržnost skupiny. Zajištěn je rovněž plynulý přechod do dalších fází předškolního vzdělávání a péče a do základního vzdělávání.

- C3.** Ve všech typech předškolního vzdělávání a péče je zajištěna odpovídající skladba pracovníků s potřebnou kvalifikací s ohledem na počet dětí, jejich věk a jejich potřeby a je zajištěna stabilita personálu.
- C4.** Ve všech typech předškolního vzdělávání a péče je zajištěno odpovídající prostředí s funkčním vybavením rozvíjejícím zvědavost a učení.

Hodnocení a monitorování

- E.** V předškolním vzdělávání a péči je pravidelně monitorována a hodnocena dostupnost a kvalita na základě systematicky a promyšleně shromažďovaných dat. Data jsou dostupná uživatelům v podobě, která umožňuje jejich jednoduché zpracování a vizualizaci. Poznatky z monitorování a evaluace jsou systematicky využívány ke zvýšení dostupnosti a kvality předškolního vzdělávání a péče.
- E1.** Je promyšlen a zajištěn sběr dat pro pravidelné sledování strukturálních indikátorů.
- E2.** Je promyšlen a zajištěn sběr dat pro pravidelné sledování procesních indikátorů.
- E3.** Poznatky z monitoringu a evaluace jsou systematicky využívány ke zvýšení dostupnosti a kvality předškolního vzdělávání a péče.

Správa a financování

- G.** Správa a financování předškolního vzdělávání a péče jsou transparentní, efektivní, udržitelné, odpovídající potřebám a založené na konstruktivní spolupráci mezi všemi aktéry.
- G1.** Správa a financování služeb předškolního vzdělávání a péče jsou transparentní.
- G2.** Správa služeb předškolního vzdělávání a péče je založena na horizontální a vertikální spolupráci.
- G3.** Správa a financování služeb předškolního vzdělávání a péče jsou efektivní, odpovídající potřebám a udržitelné.

5. Systém monitorování a evaluace

Pro vytvoření funkčního systému monitorování a evaluace je zásadní vytvoření základních registrů ve formě informačních systémů veřejné správy, které obsahují aktuální data. V resortu práce a sociálních věcí tuto roli plní evidence poskytovatelů, v resortu školství školní matrika a výkaznictví.

Oba resorty připravují nové verze informačních systémů. Aktualizovaný informační systém MPSV bude shromažďovat data o obsazenosti kapacitních míst a personálním zabezpečení služby za účelem plánování dostupných kapacit, střednědobého výhledu výdajů státního rozpočtu na financování péče o děti, souvisejících opatření rodinné politiky a pro statistické potřeby. Údaje budou shromažďovány jednou ročně, k 30. září daného kalendářního roku. Zároveň v resortu školství vzniká Informační systém vzdělávání eEdu (ISV eEdu), jehož cílem je poskytování a správa dat týkajících se vzdělání občanů. V první etapě je cílem vybudování funkčního jádra systému a elektronizace agend týkajících se registrů škol. Ve druhé etapě je cílem rozšíření systému o registr žáků, registr zaměstnanců, systém na sběr a zpracování statisticko-administrativních dat a zpřístupnění těchto dat ve vhodné formě občanům i orgánům veřejné moci na jednom centrálním místě. V našem návrhu počítáme s tím, že tento systém bude funkční. Pro významné zlepšení monitorování a evaluace by bylo vhodné, aby systém mohl sbírat data občanů již od vstupu do systému, nikoliv až od tří let, případně aby informační systém MPSV sbíral data ve stejné struktuře a umožnil jejich napojení na data MŠMT. Dalšími zdroji dat z resortu školství je informační systém ČŠI Inspis a do budoucna také připravovaná aplikace k zápisům k povinné školní docházce.

Zároveň je potřeba sledovat data o věkovém složení obyvatelstva vcelku i v konkrétní lokalitách a věnovat se demografickým predikcím kvůli plánování kapacit systému. Pro monitorování a evaluaci procesní kvality bude potřeba rozšířit a obohatit stávající postupy, tedy rozšířit povinnost sledování procesní kvality na všechny poskytovatele PVP a doplnit ji o sebehodnocení, šetření rodičů, případně dalších aktérů včetně dětí a větší pozornost věnovat také interakcím mezi pracovníky a dětmi a mezi dětmi navzájem.

Systém musí být nastaven tak, aby představoval minimální zátěž pro poskytovatele předškolního vzdělávání a péče a aktivně napomáhal v zajištění a zlepšování poskytovaných služeb. Předpokládá posílení středního článku podpory.

Níže uvádíme přehled indikátorů rozčleněný do pěti hlavních oblastí dle Rámce kvality EU pro předškolní vzdělávání a péči: první se zabývá přístupem k PVP, druhá pracovníky, kteří o děti pečují, třetí programem vzdělávání a péče, čtvrtá hodnocením a monitorováním a pátá řízením a financováním.

Indikátory jsou členěny na strukturální a procesní. Strukturální popisují charakteristiky systému a mají zpravidla kvantitativní povahu, procesní se zaměřují zejména na procesy související s podporou učení a na interakce mezi aktéry a mají spíše kvalitativní povahu. V některých případech je hranice mezi oběma skupinami indikátorů poněkud neostrá.

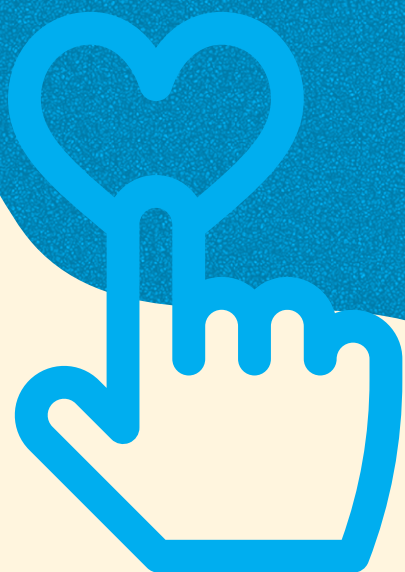
Členění odpovídá číselné označení jednotlivých indikátorů. První písmeno indikátoru odkazuje na oblast kvality rámce (Access – přístup, Staff – pracovníci, Curriculum – program vzdělávání a péče, Evaluation & Monitoring – hodnocení a monitorování, Governance & Funding – správa a financování). Následující číslo se týká pořadí prohlášení o kvalitě, S – strukturální indikátor, P – procesní indikátor, poslední číslice označuje číslo indikátoru v dané skupině.

U každého indikátoru uvažujeme tři úrovně, pro které by mohl být konstruován tak, aby měl zpětnovazební vypovídající hodnotu: úroveň jednotlivého zařízení, lokální úroveň (pracovně uvažujeme ORP) a úroveň systému. Návrh úrovní pro jednotlivé indikátory uvádíme v příložené tabulce. V případě procesních indikátorů zpravidla předpokládáme hodnocení na bodové škále. Na úrovni lokality a na národní úrovni předpokládáme vykazování podílu zařízení, která splňují indikátor na vyhovující úrovni.

Kde jsme to považovali za užitečné, připojili jsme k indikátorům podrobnější vysvětlení, abychom ozřejмили, o čem přesně vypovídají, proč se nám jeví důležité, případně jaká s nimi mohou být spojena úskalí.

PŘÍSTUP

Všem dětem je dostupné kvalitní předškolní vzdělávání a péče, které podporuje participaci a posiluje společenskou inkluzi.

A1

Služba je dostupná všem dětem od narození⁷ do nástupu do školy

Strukturální indikátory

→ A1.S.1 Rutinní zjišťování poptávky po předškolním vzdělávání a péči

Na lokální úrovni je pravidelně zjišťována budoucí poptávka po předškolním vzdělávání a péči. Existuje elektronický systém, ve kterém rodiče (s trvalým pobytem i místem bydliště v lokalitě, což může být prokázáno i prostřednictvím čestného prohlášení) s předstihem indikují, že by rádi pro své dítě získali umístění v zařízení poskytujícím službu předškolního vzdělávání a péče a v jakém rozsahu. Podmínkou je jednotný elektronický systém i závazek obce.

→ A1.S.2 Plánování úprav kapacit

Na základě pravidelně získávaných informací jsou upravovány kapacity. Úprava kapacit probíhá v koordinaci s nestátními zařízeními v lokalitě. Zohledňovány jsou rovněž časové a prostorové aspekty.

→ A1.S.3 Kapacita zařízení pro danou věkovou skupinu dětí – podíl evidovaných kapacit zařízení k populaci dětí v dané věkové skupině

Pro výpočet indikátoru by bylo vhodné získat přístup k aktuálním údajům z registru obyvatel. Data poskytovaná ČSÚ zahrnují pouze narozené na daném území (dle trvalého pobytu), nemožnou tedy zachytit obyvatele, kteří mají místo bydliště jinde než místo trvalého pobytu, a migraci.

⁷ Věková hranice bude stanovena příslušnou legislativou.

Jak poznáme, že do školky/dětské skupiny můžou chodit úplně všechny děti?

Můžou chodit děti z jiné země.

ADÁMEK, 5 let,

DS Klubíčko Kroměříž

Do školky chodí jen malý děti, velký už ne.

EMMIČKA 3 roky,

DS Klubík v přírodě

Že nejsou dospělí.

DENISKA, 6 let,

MŠ Žitenice

Informace o kapacitách podle věku je důležitá, ale její určení je komplikováno překryvem věkových skupin navštěvujících jednotlivá zařízení⁸

→ **A1.S.4 Naplněnost kapacit – podíl dětí navštěvujících zařízení PVP k evidovaným kapacitám**

Údaje o kapacitách je nutno pravidelně aktualizovat. Dále je nutno zjišťovat počet dětí navštěvujících jednotlivá zařízení (aktuálně je splněno pouze pro zařízení v gesci MŠMT).

→ **A1.S.5 Podíl neumístěných dětí – podíl neumístěných dětí ku počtu dětí, jejichž rodiče žádali o umístění dítěte do PVP**

Nyní je možno monitorovat pouze počet odmítnutých žádostí. Aktuální výpočet je tedy zkreslen skutečností, že rodiče podávají žádost o přijetí na více než jednu školu. Pro zvýšení vypovídající hodnoty indikátoru je třeba evidovat žádosti podle jednotlivých dětí.

→ **A1.S.6 Podíl výdajů na jednotlivé složky PVP z průměrného příjmu – podíl měsíčního průměru všech poplatků spojených s docházkou do zařízení PVP a průměrné mzdy**

Výpočet indikátoru vyžaduje sběr dat o poplatcích za zařízení („školovné“, stravné, další poplatky). V tomto ukazateli je důležitý kontext lokality/regionu, neboť ceny se mohou v různých lokalitách lišit.

→ **A1.S.7 Podíl aktivně zaměstnaných žen s dětmi mladšími tří let – podíl aktivně zaměstnaných žen s nejmladším dítětem mladším tří let ku počtu žen s nejmladším dítětem mladším tří let**

Tento indikátor vykazuje EUROSTAT. Zdrojem dat může být např. šetření EU-SILC.

→ **A1.S.8 Bezbariérovost zařízení**

Zde rozumíme bezbariérovostí absenci fyzických překážek (typicky schody).

8

Navrhované věkové skupiny: mladší dvou let, dva až šest let, celá věková skupina do zahájení povinné školní docházky. Údaje o kapacitách je nutno pravidelně aktualizovat. Je otázka, zda je funkční požadovat po zařízeních, aby určovala kapacitu pro jednotlivé věkové skupiny. Námi navrhované členění vychází z aktuálního stavu: děti mladší dvou let mohou docházet výlučně do dětských skupin, tedy kapacitu dětských skupin porovnáváme s populací dětí starších půl roku a mladších dvou let. Mateřské školy navštěvují děti ve věku dvou až šesti let, tedy kapacitu mateřských škol porovnáváme s věkovou kategorií dva až šest let. Dětské skupiny i mateřské školy slouží populaci dětí do nástupu povinné školní docházky, tedy kapacity obou typů zařízení porovnáváme s populací dětí starších půl roku a mladších sedmi let.

Procesní indikátory

- **A1.P.1 Pro rodiče a zákonné zástupce jsou v přehledné podobě k dispozici informace o lokální nabídce služeb předškolního vzdělávání a péče včetně jejich základních charakteristik a cílů v oblasti rozvoje dítěte.**

Dostupnost srozumitelných informací o možnostech předškolního vzdělávání a péče umožňuje rodičům činit informovaná rozhodnutí o vzdělávání jejich dětí. Zajištění přehledného informačního materiálu podporuje rodiče při hledání vhodné služby, a to i v případě, že konkrétní zařízení nemůže dítě přijmout. Aktivní komunikace obce o nabídce předškolních zařízení napomáhá vyšší účasti dětí na předškolním vzdělávání a posiluje spolupráci mezi rodiči a vzdělávacími institucemi.

- **A1.P.2 Zařízení sdílí informace o provozu tak, aby byly dostupné všem rodičům.**

Srozumitelná a dostupná komunikace o provozu zařízení umožňuje rodičům lépe plánovat péči o dítě a usnadňuje spolupráci mezi rodiči a personálem. Individuální přístup pracovníků zařízení k rodičům napomáhá tomu, že všechny skupiny rodičů, včetně těch z jiných kulturních prostředí, mají dostatečné informace o očekáváních, například ohledně vybavení dětí na kulturně podmíněné akce, jako jsou svátky či oslavy. To přispívá k hladší integraci dětí a podpoře jejich zapojení do vzdělávacích aktivit.

A2

Služba svým přístupem podporuje participaci a vychází vstříc rozmanitosti

Strukturální indikátory

- **A2.S.1 Účast v PVP podle věku – podíl dětí zapsaných v zařízení PVP k počtu dětí v dané věkové skupině na daném území**

Indikátor je založen na předpokladu evidence dětí ve všech zařízeních PVP (nikoli jen v zařízeních, která jsou zařazena do statistik MŠMT), dále na předpokladu dostupnosti dat o obyvatelstvu žijícím v daném území.

- **A2.S.2 Průměrná doba docházky podle věku – průměrný počet hodin strávených v zařízení za týden pro jednotlivé věkové skupiny**

Jednotlivá zařízení zpravidla docházku evidují, ale většinou se s údaji dále nepracuje. V případě starších dětí je vhodné zvažovat, zda by pro některé z nich nebylo vhodné snažit se docházku do zařízení posílit. Údaje se také nepřenášejí na vyšší úroveň. Pro monitorování PVP je nicméně vhodné mít informaci nejen o tom, jaký podíl dětí je v zařízeních PVP zapsán, ale i jakou měrou děti do zařízení skutečně docházejí. Pokud se ukáže, že vykazování podle hodin představuje pro zařízení administrativně příliš náročný požadavek, je možno vykazovat nikoli v hodinách, ale ve dnech.

- **A2.S.3 Podíl žen a mužů mezi pečujícími osobami**

Sledování tohoto indikátoru může přispět k většímu tlaku na vyvážení počtu mužů a žen v rolích učitelů a učitelek a pečujících osob. Muži a ženy přinášejí do péče a vzdělávání různé perspektivy, přístupy a metody práce. Tato rozmanitost může obohatit vzdělávací proces a vytvořit prostředí, které lépe vyhovuje individuálním potřebám dětí.

Bylo by dobré mít ve školce/dětské skupině více učitelů-chlapců? Proč?

Jooo to je dobrý nápad, já bych chtěl pana učitele.

DAVID, 6 let,
DS Klubíčko Kroměříž

Mohla by tady být i panda - takový medvídek černobílý.

NATÁLKA, 4 roky,
DS Klubíčko Kroměříž

Protože tak se můžem něco naučit.

FELIX, 5,5 roku,
MŠ Žitenice

Ano, když byl ve školce ten pan s těmi dinosaury, tak to bylo dobré.

TONÍK, 2,5 roku,
DS Medvědi

Procesní indikátory

- **A2.P.1 Pracovníci aktivně podporují zapojení všech dětí do nabízených činností.**
Pracovníci dbají na to, aby žádné dítě nezůstávalo stranou. Zároveň nenutí děti do činnosti násilně a respektují rozhodnutí dítěte se činností nezúčastnit.
- **A2.P.2 Pracovníci důsledně uplatňují při komunikaci s dětmi a rodiči vstřícný, respektující a podpůrný přístup.**
Svým přístupem pracovníci demonstrují, že každý je vítán a že všem bude nasloucháno.
- **A2.P.3 Pracovníci průběžně monitorují vývoj dítěte a přizpůsobují péči a vzdělávání jeho aktuálním potřebám.**
Průběžný monitoring je důležitý pro včasnou identifikaci oblastí, které potřebují cílenou podporu.
- **A2.P.4 Do péče jsou zapojováni pracovníci reprezentující rozmanitost dětského kolektivu.**
Typicky v zařízení, která navštěvují romské děti, je vhodné zaměstnávat také romské pracovníky, v zařízení, které navštěvují ukrajinské děti, také ukrajinské pracovníky.

A3

Služba posiluje společenskou inkluzi a spravedlivost systému

Strukturální indikátory

- **A3.S.1** Podíl dětí se sociálním znevýhodněním – počet dětí se sociálním znevýhodněním zapsaných do zařízení k celkovému počtu dětí zapsaných do zařízení

Ve školských výkazech vymezení dětí se sociálním znevýhodněním existuje, způsob vykazování však není konzistentní. Proto jsou pro identifikaci dětí se sociálním znevýhodněním ve školském systému vyvíjeny sofistikovanější metodiky. Návrh indikátorů zahrnujících identifikaci dětí se sociálním znevýhodněním vychází z předpokladu, že připravovaná metodika MŠMT bude aplikována v ostatních zařízeních PVP. Pro identifikaci těchto dětí se nabízí rovněž využití dat o poskytovaných sociálních dávkách, která jsou k dispozici, jen nejsou k tomuto účelu využívána.

- **A3.S.2** Podíl dětí se speciálními potřebami (zde s poruchami učení a chování, logopedickými vadami, se zdravotním postižením a znevýhodněním) – počet dětí se speciálními potřebami zapsaných do zařízení k celkovému počtu dětí zapsaných do zařízení

Děti, které nespádají pod školská zařízení, zpravidla nejsou diagnostikovány. Je třeba zvážit, jakým způsobem by do identifikace dětí se speciálními potřebami mohli být zapojeni pediatři, dětské psychologové/psychiatři, kliničtí logopedi a další odborníci. Jejich spolupráce při poskytování PVP (ale obecně se vzdělávacím sektorem) je v každém případě žádoucí.

V čem je školka dobrá pro děti, které mají třeba nějaké potíže nebo složitou situaci – špatně slyší, mluví nebo vidí, jsou na vozíčku, přišly z jiné země, utekly před válkou nebo jsou třeba z velmi chudé rodiny?

Ve školce jsou kamarádi.
XAVI, 3 roky,
DS Jahoda

Aby si mohly hrát.
VÍTEK, 6 let,
DS ECCEHOMO Štenberk

Naučí se česky.
NATÁLKA, 5 let,
DS Klubičko Kroměříž

→ **A3.S.3 Podíl dětí s odlišným mateřským jazykem (OMJ) – počet dětí s OMJ zapsaných do zařízení k celkovému počtu dětí zapsaných do zařízení**

Na úrovni zařízení by se tyto indikátory měly zjišťovat jako podklad pro poskytnutí vyšší podpory zařízením se zvýšenou zátěží. Na lokální úrovni by tyto indikátory měly být monitorovány jako podklad ke zjištění, zda nedochází ke koncentraci dětí s potřebou podpory v některých lokalitách. Zároveň slouží jako indikátor otevřenosti zařízení v daném území vzdělávat děti s potřebou podpory a jejich schopnosti tyto děti k účasti na PVP získat.

→ **A3.S.4 Podíl dětí se sociálním znevýhodněním v povinném posledním roce předškolního vzdělávání v individuálním vzdělávání**

Indikátor ukazuje, zda nedochází k obcházení povinného předškolního vzdělávání u dětí, které ho nejvíce potřebují.

→ **A3.S.5 Docházka dětí se sociálním znevýhodněním podle věku – průměr absencí dětí se sociálním znevýhodněním zapsaných do zařízení ve srovnání s průměrem absencí dětí bez sociálního znevýhodnění zapsaných do zařízení podle věku**

Slouží jako zpětná vazba pro zařízení, zda se daří dostatečně zajistit docházku dětí, které z ní nejvíce profitují.

→ **A3.S.6 Existence pravidel pro poskytování finančních úlev**

Existují jasná pravidla pro poskytování finančních úlev pro rodiny dětí, pro které by bylo docházení do tohoto zařízení finančně nedostupné.

→ **A3.S.7 Podíl výdajů na služby PVP určených na financování podpůrných opatření – výdaje na financování podpůrných opatření v PVP/ celkové výdaje na PVP**

→ **A3.S.8 Podíl výdajů na služby PVP určených na financování podpory zařízení s vyšším počtem dětí se sociálním znevýhodněním – výdaje na podporu zařízení s vyšším počtem dětí se sociálním znevýhodněním/celkové výdaje na PVP**

Indikátory S.7 a S.8 slouží ke sledování vývoje výše podpory v čase. Nabízí se konstrukce nějakého indikátoru, který by měřil efektivitu poskytované podpory – například roční změna v absencích přesahujících 10 % ku poskytované roční podpoře. Tento ukazatel ale nenavrhujeme z toho důvodu, že může být velmi zavádějící. Může se například změnit složení žáků školy, což negativně ovlivní celkové absence i v situaci, že je podpora poskytována efektivně.

A3

Služba posiluje inkluzi a spravedlivost vzdělávacího systému

Procesní indikátory

Tuto kvalitu pokrývají indikátory v oblasti A1 a A2.

PRACOVNÍCI

Ve všech typech předškolního vzdělávání a péče je zajištěna odpovídající skladba personálu s potřebnou kvalifikací s ohledem na počet dětí a jejich potřeby a je zajištěna jeho stabilita. Všichni odborní pracovníci se dále profesně rozvíjejí, mají důstojný plat či mzdu, vhodné podmínky pro práci a jsou vedeni vedením s jasnou vizí a strategií pro rozvoj zařízení, které reflektuje potřeby dětí, rodičů a komunity.

S1

Pracovníci jsou kvalifikovaní

Strukturální indikátory

- **S1.S.1** Podíl pracovníků pracujících přímo s dětmi, kteří získali vzdělání relevantní k jejich roli v zařízení pro předškolní vzdělávání a péči (podíl kvalifikovaných pracovníků)

Odborné vzdělání a kvalifikace personálu jsou důležitým předpokladem kvality poskytované péče. Kvalifikace proto představuje zástupný indikátor kvality činností personálu s dětmi.

- **S1.S.2** Podíl hlavních⁹ pracovníků pracujících přímo s dětmi, kteří získali vzdělání relevantní k jejich roli v zařízení pro předškolní vzdělávání a péči (podíl kvalifikovaných hlavních pracovníků)

Indikátor S1.S.2 se dosud nesbírá, je ovšem navrhovaný pro sběr pracovní skupinou EU¹⁰. Do doby, než bude možné tento indikátor reportovat, navrhujeme pracovat s indikátorem „podíl hlavních pracovníků pracujících přímo s dětmi, kteří mají vzdělání relevantní k jejich roli v zařízeních PVP“, který se aktuálně reportuje v resortu MŠMT (viz výkaz R13 o ředitelství škol podle stavu k 30. 9.).

Co by měla paní učitelka / teta umět, když chce pracovat ve školce/dětské skupině?

Umět nám pomáhat, objímat nás.

LUCKA, 4,5 roku,
DS Zelená, Klub K2

Může nás naučit stříhat a pak se nemusíme stříhnout.

FELIX, 5,5 roku,
MŠ Žitenice

Měla by umět kotrmelec a hvězdu a cvičit jazyk.

RÓZA, 3 roky,
DS Louka, Klub K2

Umět se s dětmi domluvit.

STELA, 5 let,
DS Klubíčko Kroměříž

Chránit děti.

JONÁŠEK, 6 let,
MŠ Žitenice

Psát, měla by vědět, jak fungují věci, jak se maluje.

JURKO, 4,5 roku,
DS Klubík v přírodě

9 Za „hlavního“ pracovníka považujeme v sektoru MŠ učitele, ostatními pracovníky jsou pak asistent pedagoga, případně speciální pedagog a psycholog. V sektoru DS za „hlavního“ pracovníka považujeme toho, který má odbornou způsobilost dle Zákona o poskytování služby péče o dítě v dětské skupině a o změně souvisejících zákonů č. 247/2014 Sb.

10 Jedná se o neformální expertní pracovní skupinu Evropské komise pro předškolní vzdělávání a péči, více zde: <https://wikis.ec.europa.eu/display/EAC/ECEC+Documents>

S1.S.3 Minimální kvalifikace (ISCED) požadovaná pro vstup do profese hlavního pracovníka předškolního vzdělávání a péče pro věk 0–3

Tento indikátor má význam zejména pro srovnání praxe pro zařízení různých typů.

Procesní indikátory

→ S1.P.1 Pracovníci aktivně spolupracují a poskytují si vzájemně podporu a zpětnou vazbu.

Tento indikátor podporuje sdílení zkušeností a inovativních přístupů mezi pracovníky, což vede ke postupnému zlepšování metod a přístupů. Kolegiální spolupráce a vzájemné hospitace umožňují operativně identifikovat a řešit nedostatky, což přispívá k vyšší efektivitě vzdělávání a péče. Důraz na týmovou práci zajišťuje konzistentní a koordinovaný přístup k potřebám dětí.

→ S1.P.2 Pracovníci usilují o profesionální interakce založené na důvěře, uznání a respektu.

Respektující komunikace vytváří bezpečné a motivující prostředí pro děti, rodiče i kolegy. Konstruktivní řešení konfliktů a empatický přístup posilují důvěru všech zúčastněných, což je klíčové pro dlouhodobou spolupráci a prevenci nedorozumění. To přímo ovlivňuje spokojenost rodin a stabilitu týmu.

→ S1.P.3 Pracovníci uznávají svou profesní odpovědnost a kompetence a také odpovědnost a kompetence aktérů, se kterými spolupracují, a využívají je v multidisciplinární spolupráci.

Spolupráce s dalšími odborníky (např. psychology, sociálními pracovníky) zajišťuje komplexní podporu dětí, zejména těch se specifickými potřebami. Jasné vymezení kompetencí a sdílení znalostí mezi profesemi zvyšuje účinnost intervence a přispívá k individualizovanému přístupu, který je základem kvalitní péče.

S2

Pracovníci se průběžně profesně rozvíjejí

Strukturální indikátory

→ S2.S.1 Počet hodin za rok strávených dalším vzděláváním

Indikátor umožňuje vytvořit si představu o celkovém objemu dalšího vzdělávání, je důležitý pro meziroční i meziresortní srovnání. Užitečný je rovněž pro kalkulaci nákladů nutných na další vzdělávání.

Procesní indikátory

→ S2.P.1 Vedení zařízení zjišťuje potřeby pracovníků (sleduje a vyhodnocuje jejich profesní rezervy) a stanovuje oblasti pro prohloubení jejich kvalifikace.

Systematické vyhodnocování vzdělávacích potřeb pracovníků zajišťuje, že jejich kompetence odpovídají aktuálním potřebám péče a vzdělávání dětí. Plánování rozvoje přímo ovlivňuje schopnost týmu reagovat na nové trendy, což je klíčové pro udržení vysoké úrovně péče a vzdělávání.

→ S2.P.2 Pracovníci se účastní vzdělávání, které směřuje k respektu potřeb dětí s ohledem na skladbu dětí a které reaguje na aktuální témata v oblasti výchovy a péče o dítě.

Vzdělávání pracovníků zacílené na potřeby dětí zvyšuje jejich schopnost respektovat diverzitu dětí (např. kulturní, vývojovou) a efektivně aplikovat inovativní metody. To přispívá k inkluzivnímu prostředí, kde každé dítě může naplno rozvíjet svůj potenciál.

→ S2.P.3 Pracovníci jsou aktivní v přístupu ke svému profesnímu rozvoji. Průběžně reflektují, posuzují a hodnotí efektivitu své práce. Jsou si vědomi svých silných a slabých stránek a plánují další možná zlepšení. Účelně využívají i samostudia a rozmanitých efektivních forem sdílení zkušeností. Zajímají se o nové trendy a získané poznatky efektivně uplatňují ve vzdělávání. Jsou otevření podnětům od rodičů i dětí.

Sebereflexe a plánování osobního rozvoje umožňují pracovníkům kriticky hodnotit svou práci a průběžně zvyšovat její kvalitu. Otevřenost k novým poznatkům a sdílení zkušeností v týmu podporují inovace a přizpůsobování se měnícím se potřebám společnosti.

S3

Pracovníci mají důstojné platové/mzdové podmínky

Pokud by byla v registru pracovníků sbíraná data o roční výši platu/mzdy dle platového/mzdového výměru, výši úvazku a reálné roční výši platu/mzdy za minulý kalendářní rok s doplněním přepočtu na plný úvazek, bylo by možné generovat libovolné sestavy, které jsou dnes reportovány jako specifické indikátory (např. průměrné mzdy začínajících pracovníků, pracovníků s deseti lety zkušeností, členěných dle profesních skupin, či genderu atd.).

Do doby, než budou registry pracovníků funkční, je klíčové znát údaj o mzdě/platu v takové podobě, aby byl srovnatelný s údaji reportovanými za jiné profesní skupiny a umožňoval ukázat srovnání. Pro tento účel je nejvhodnější průměrný měsíční plat/mzda, a to u začínajících i zkušených profesionálů. Zároveň považujeme za důležité monitorovat, jakou část mzdy tvoří nadtarifní složky.

Strukturální indikátory

→ S3.S.1 Průměrný měsíční plat/mzda pracovníků a vedoucích pracovníků k průměrné mzdě

Tento ukazatel ukazuje vztah k průměrné mzdě, který vypovídá o celkové prestiži profese. V roce 2023 byla schválena novela, která stanovuje, že plat učitele má v měsíčním průměru činit nejméně 130 procent průměrné hrubé měsíční nominální mzdy. Toto ustanovení se týká také učitelek a učitelů MŠ, ale nikoliv pečujících osob v DS. Do budoucna je proto důležité sledovat, jak se tento ukazatel vyvíjí v obou rezortech. Indikátor ukazuje celkovou společenskou a ekonomickou pozici pracovníků v PVP a umožňuje identifikovat, zda je tato oblast finančně podhodnocena.

→ S3.S.2 Průměrný měsíční plat/mzda pracovníků a vedoucích pracovníků – dle věku, pohlaví, délky praxe a dosaženého vzdělání

Tento ukazatel umožňuje sledovat rozdíly v odměňování podle klíčových demografických a profesních charakteristik. Dlouhodobé sledování těchto ukazatelů umožňuje sledovat, do jaké míry se tyto ukazatele promítají do výše mzdy, a v případě trendů, které budou vyhodnoceny jako nežádoucí, umožňuje reagovat cílenými intervencemi na základě dostupných dokladů. Může například napomoci identifikovat nerovnosti, například genderové rozdíly, či vliv dosaženého vzdělání na výši platu.

- **S3.S.3 Průměrný měsíční plat/mzda pracovníků s obdobnou kvalifikací, jako je kvalifikace učitelů v primárním vzdělávání jako podíl průměrného platu/mzdy učitelů v primárním vzdělávání**

Tento ukazatel zviditelňuje případné platové podhodnocení vysoce kvalifikovaných pracovníků v předškolním vzdělávání ve srovnání s primárním vzděláváním.

- **S3.S.4 Reálný¹¹ plat/mzda pracovníků**

Tento ukazatel ukazuje, zda dochází ke zlepšení, stagnaci nebo zhoršení reálného příjmu pracovníků, a tím poskytuje přehled o efektivitě odměňování ve vztahu k ekonomickému vývoji.

- **S3.S.5 Podíl průměrného platu/mzdy a průměrného platu/mzdy dle platového/mzdového výměru**

Tento ukazatel stanovuje podíl příplatků různého charakteru (práce přesčas, odměny). Také ukazuje, jaký podíl mzdy tvoří příjem, na který pracovníci a pracovnice mohou spoléhat, a jaký podíl se odvíjí od dalších dostupných zdrojů a nadstandardních aktivit.

Kolik by za svou práci měla paní učitelka / teta dostávat peněz?

18 a ¾.
EMILKA, 4,5 roku,
DS Modrá, Klub K2

Měly by si za to zaplatit ony.
KRYŠTOF, 4 roky,
DS Louka, Klub K2

95 korun.
TIMY, 3 roky,
DS v Rodinném centru Andílek

Nekonečno.
DENISKA, 6 let,
MŠ Žitenice

7 peněz, ale je to moc málo.
MÍNA, 3 roky,
DS Klubík v přírodě

11 Reálný plat/mzda je průměrný hrubý měsíční plat/mzda po započtení vlivu inflace či deflace. Pokud například průměrná mzda vzroste o 10 %, z 40 000 Kč na 44 000 Kč, ale zároveň vzrostou ceny o 10 %, tak reálná mzda zůstává stejná, její růst je nulový, podrobněji viz např. <https://www.kurzy.cz/mzda/realna-mzda/>

S4

Pracovníci mají vhodné podmínky pro práci

Vhodné podmínky na práci mají několik dimenzí: počet dětí na jednoho pracovníka, počet dětí na jednoho asistenta, počet odpracovaných hodin přímé činnosti, podíl hlavních pracovníků pracujících na částečný úvazek a podíl pracovníků, kteří získávají formální podporu pro přinejmenším prvních šest měsíců pracovního poměru. Do budoucna je důležité stanovit benchmarky, tedy stanovit, jaké jsou žádoucí hodnoty pro jednotlivé typy zařízení a složení dětí.

Strukturální indikátory

S4.S.1 Podíl dětí ke všem pracovníkům a kvalifikovaným pracovníkům pracujícím přímo s dětmi

Tento indikátor je jedním z ukazatelů nároků kladených na pracovníky a pracovnice v jednotlivých typech zařízení. Kvalifikaci pracovníků podrobně popisují příslušné legislativní normy, proto je při sběru dat důležité zohlednit aktuální stav legislativy. Na začátku roku 2025 jsou v DS za kvalifikované pracovníky pracující přímo s dětmi považovány všechny pečující osoby, zatímco v MŠ mezi ně patří všichni pracovníci, kteří mají kvalifikaci učitele mateřské školy, speciálního pedagoga, školského logopeda, psychologa a asistent pedagoga dle požadavků zákona č. 563/2004 Sb. ve znění pozdějších předpisů (zákon o pedagogických pracovnících a o změně některých zákonů).

Kolik učitelek/tet by mělo pracovat v naší třídě/skupině, aby měly dost času na všechny děti?

11.
JAKUB, 5,5 roku,
MŠ Žitenice

2-5, sama by to nestihla, nezvládla.
KRYŠTOF, 4 roky,
DS Louka, Klub K2

8.
ROZÁRKA, 6 let,
MŠ Žitenice

2 tety, aby jich tady nebylo moc, aby se sem vešlo hodně dětí.
EMMIČKA, 3 roky,
DS Klubík v přírodě

→ **S4.S.2 Počet odpracovaných hodin a počet hodin přímé práce s dětmi na pracovníka za rok**

V mateřských školách pedagogičtí pracovníci vykonávají přímou a nepřímou pedagogickou činnost. Součástí přímé činnosti je přímá vyučovací, výchovná, speciálně pedagogická nebo pedagogicko-psychologická činnost, jejichž prostřednictvím se uskutečňuje výchova a vzdělávání. Během nepřímé pedagogické činnosti se pedagog připravuje na přímou práci, tedy připravuje program a učební pomůcky, hodnotí práce dětí, vykonává dohled nad dětmi ve škole a při akcích organizovaných školou, spolupracuje s ostatními pracovníky, se zákonnými zástupci žáků, odborně pečuje o knihovny a další zařízení a účastní se porad. V DS takové rozdělení pracovní doby není zavedeno.

→ **S4.S.3 Podíl pracovní doby určené na přípravu a reflexi, tedy doby, ve které pracovníci nepracují přímo s dětmi**

Tento indikátor se zaměřuje specificky na dobu, kdy pracovníci mohou plánovat a reflektovat svoji činnost, také ve spolupráci se svými kolegy, účastnit se dalšího vzdělávání a společných porad.

→ **S4.S.4 Podíl pracovníků, kteří získávají formální podporu pro přinejmenším prvních šest měsíců pracovního poměru**

Tento indikátor vychází z představy, že lépe podporovaný personál poskytuje lepší služby dětem. Tato podpora může být založena na působení uvádějího učitele, mentorování, koučování, odborném dohledu, týdenních týmových schůzkách, pozorování a diskuzi o praxi nebo na jiných opatřeních. Existuje mnoho technických detailů, které je třeba promyslet, například co by bylo považováno za podporu; kdo by mohl poskytovat podporu; zda ti, kteří poskytují podporu, musí být školeni; zda podpora musí trvat stanovený počet hodin týdně; zda jsou zahrnuti i pracovníci na částečný úvazek atd. Pracovní skupina EK uvádí, že důležitá je také kontinuální podpora, protože je možné, že se pracovník setká s nějakými výzvami kdykoliv během své profesní činnosti.

Procesní indikátory

→ **S4.P.1 Vedení zajišťuje pracovníkům podporu, zejména formou evaluace, reflexe, zpětné vazby v kolektivu, psychohygieny nebo supervize.**

Pravidelná zpětná vazba, supervize a psychohygienická opatření snižují riziko vyhoření a udržují motivaci pracovníků. To je zásadní pro dlouhodobou udržitelnost kvalitních služeb, neboť spokojený tým lépe plní výchovné a vzdělávací cíle.

S5

Pracovníci jsou vedeni kvalitním vedením

Strukturální indikátory

→ S5.S.1 Podíl vedoucích pracovníků, kteří dokončili školení v oblasti vedení nebo mají relevantní kvalifikaci pro vedení

Tento ukazatel přímo souvisí s kvalitou poskytovaných služeb, protože lépe vyškolení vedoucí pracovníci jsou schopni lépe organizovat a řídit. Pro kvalitní vedení je důležité, aby se kromě klasických procesů vedení a řízení zaměřovalo i na pedagogickou složku procesu. Tyto role ovšem nemusí být vždy naplňovány jednou osobou.

→ S5.S.2 Zastoupení mužů a žen ve vedení

Sledování tohoto indikátoru může přispět k většímu tlaku na vyvážení počtu mužů a žen v rolích učitelů a učitelek, pečujících osob a vedoucích pracovníků a pracovníků. Pro vyvážené podíly mužů a žen v pracovních pozicích v předškolním vzdělávání je celá řada důvodů. Mohou například působit proti stereotypům, které vnímají určitá povolání jako „typicky ženská“ nebo „mužská“. Vyvážený podíl mužů a žen mezi učiteli a učitelkami či pečujícími osobami je důležitý také pro modelování rolí: děti tak mohou vidět, že péče a vzdělávání v raném věku nejsou vázány na pohlaví, což může mít pozitivní dopad na jejich budoucí vnímání genderových rolí. Muži a ženy mohou navíc přinášet do péče a vzdělávání různé perspektivy, přístupy a metody práce. Tato rozmanitost může obohatit vzdělávací proces a vytvořit prostředí, které lépe vyhovuje individuálním potřebám dětí. Větší zapojení mužů do předškolního vzdělávání může také přispět k jeho větší prestiži, což by mohlo vést k lepším podmínkám pro všechny pracovníky.

Jak může paní ředitelka pomáhat paní učitelkám/tetám, aby naše škola/skupina byla pro děti co nejlepší?

Dělat doklady a pracovat.
FELIX, 5,5 roku,
MŠ Žitenice

Pomáhat s hračkami.
ALEXANDR, 5 let,
DS ECCEHOMO Štenbrk

Může na ně být hodná.
ADÁMEK, 5 let,
DS Klubičko Kroměříž

Přemalovat.
DENISKA, 6 let,
MŠ Žitenice

Koupit víc hraček.
JINDŘICH, 3 roky,
DS - Sociální služby Praha 9

→ S5.S.3 Podíl pracovní doby vedoucího pracovníka věnovaný vedení procesu vzdělávání a péče

Vedoucí pracovník, který věnuje dostatečný čas řízení a koordinaci procesu vzdělávání a péče, může efektivně plánovat, realizovat a hodnotit vzdělávací aktivity, což přímo ovlivňuje kvalitu poskytovaného vzdělávání a péče. V rámci vedení procesu vzdělávání a péče může také zaměstnancům poskytovat zpětnou vazbu, mentoring a operativně s nimi řešit vzniklé problémy. To pak může zpětně ovlivňovat motivaci celého pracovního týmu. Pokud vedoucí pracovník věnuje dostatečný prostor také strategickému vedení, může mu to napomoci při sledování nových trendů ve vzdělávání a následnému zavádění inovací.

Procesní indikátory

→ S5.P.1 Zařízení má jasně formulovanou vizi a realistickou strategii rozvoje, kterou pracovníci sdílejí a naplňují.

Jasná vize a zapojení pracovníků do její tvorby zvyšují jejich sounáležitost s cíli zařízení. Sdílená vize pomáhá sjednotit pracovní tým a nasměřovat péči a vzdělávání.

→ S5.P.2 Zařízení funguje podle jasných pravidel umožňujících konstruktivní komunikaci všech aktérů (vedení, pracovníci, rodiče, děti) a jejich participaci na chodu zařízení.

Transparentní a otevřená komunikace mezi všemi zúčastněnými stranami podporuje důvěru a spolupráci. Participativní přístup přispívá k vytváření prostředí, kde se děti učí demokratickým hodnotám, zlepšuje adaptaci dětí na institucionální prostředí a zvyšuje kvalitu poskytovaných služeb.

→ S5.P.3 Vedení zařízení aktivně vytváří zdravé klima – pečuje o vztahy mezi pracovníky, dětmi i vzájemné vztahy mezi pracovníky a dětmi a jejich rodiči a o vzájemnou spolupráci všech aktérů.

Pozitivní vztahy mezi pracovníky, dětmi a rodiči vytvářejí prostředí důvěry, které je nezbytné pro emocionální bezpečí dětí. To podporuje jejich sociální rozvoj a ochotu spolupracovat.

- **S5.P.4** Vedení zařízení cíleně pečuje o naplnění relevantních potřeb každého pracovníka a jeho profesní rozvoj, vytváří podmínky pro výměnu zkušeností s dalšími zařízeními a účinně podporuje začínající pracovníky.

Respekt k individuálním profesním cestám a mentoring začínajících pracovníků zvyšují stabilitu týmu a předchází fluktuaci, což přispívá ke kontinuitě péče.

- **S5.P.5** Vedení zařízení usiluje o optimální materiální podmínky a pečuje o jejich účelné využívání.

Kvalitní vybavení a efektivní hospodaření zajišťují, že prostředí odpovídá bezpečnostním standardům a vytváří podmínky pro smysluplné vzdělávací aktivity.

- **S5.P.6** Vedení zařízení klade důraz na vlastní profesní rozvoj.

Vzdělávání vedení zvyšuje jeho schopnost řídit změny a inspirovat tým, což je klíčové pro adaptabilitu zařízení v rychle se měnícím světě.

- **S5.P.7** Všichni členové týmu mají určitou roli v podpoře a uskutečňování cílů vzdělávání a péče, což může zahrnovat aktivní účast na rozhodování, plánování, nebo implementaci jednotlivých činností.

Delegování odpovědností a participace pracovníků na rozhodování posiluje jejich pocit vlastnictví (ownership) k cílům zařízení. To vede k vyšší efektivitě a kreativitě při plánování činností.

PROGRAM VZDĚLÁVÁNÍ A PÉČE

Legislativa stanovuje jasné a srozumitelné cíle, úkoly a požadavky pro různé formy předškolního vzdělávání a péče. Předškolní vzdělávání a péče se řídí programem vzdělávání a péče založeným na pedagogických cílech, hodnotách a přístupech, které dětem umožňují dosáhnout plného potenciálu, se zohledněním jejich sociálního, emocionálního, kognitivního a fyzického vývoje a jejich pohody. Program vzdělávání a péče podporuje spolupráci pracovníků s dětmi, kolegy a rodiči a interakce mezi dětmi navzájem a vyžaduje vyhodnocování vlastní praxe.

Aktuálně je proces péče a vzdělávání v dětských skupinách veden plánem výchovy a péče. Mateřské školy si tvoří školní vzdělávací program na základě platného Rámcového programu pro předškolní vzdělávání. Termín „Program vzdělávání a péče“ je záměrně zvolen obecněji. Spadají pod něj oba typy „kurikula“, jak plán dětských skupin, tak program mateřských škol. Cílem je zdůraznit provázanost péče a vzdělávání v souladu s pojetím pracovní skupiny Evropské komise.

Prohlášení o kvalitě a s ním spojené indikátory jsou voleny tak, aby je bylo možné využívat ve všech typech institucionálního vzdělávání a péče o děti. Část z nich lze využít i pro neinstitucionální péči (zejména chův a sousedských dětských skupin). Výhledem do budoucna je větší provázání programů vzdělávání a péče, případně integrace do jednoho komplexního rámcového dokumentu. Větší provázání by mělo umožňovat jak inovace a přizpůsobení potřebám konkrétního poskytovatele péče / potřebám konkrétních dětí, tak zajišťovat srovnatelnou kvalitu péče a vzdělávání bez ohledu na typ služby.

C1

Všechny typy předškolního vzdělávání a péče se řídí programem vzdělávání a péče, který klade důraz na citlivé a rozvíjející interakce mezi pracovníky a dětmi a mezi dětmi navzájem

Cíl celkového rozvoje dětí je společný všem zařízením a poskytovatelům předškolního vzdělávání a péče. Zastřešující rámcový program vzdělávání a péče by tedy měl být připraven tak, aby mohl být adaptován pro řízení procesu vzdělávání a péče nejen v mateřských školách, ale i v dětských skupinách, případně v dalších zařízeních PVP, které systematicky rozvíjejí děti.

V rámcovém programu vzdělávání a péče jsou ukotveny vzdělávací cíle a postupy, které vedou k fyzickému, kognitivnímu, sociálnímu i emočnímu rozvoji a pohodě dětí. Každé zařízení má svůj uzpůsobený program vzdělávání a péče, který vychází z rámcového programu vzdělávání a péče a slouží personálu jako vodítko pro naplnění stanovených cílů.

V případě dětských skupin může dávat největší smysl, aby uzpůsobený program vzdělávání a péče měl podobu ročního plánu rozvoje pro každé dítě. Provázání kurikulárních dokumentů, respektive vytvoření komplexního rámcového vzdělávacího programu zastřešujícího celý systém předškolního vzdělávání a péče by mělo být provedeno v souladu s institucionálním nastavením řízení, financování a podpory zařízení předškolního vzdělávání a péče v rámci tohoto systému.

Jak by měl vypadat ideální den ve školce/skupině, aby děti bavil a něco nového se naučily?

Máme ráno kroužek, jsou tu nové hračky, je tu zábava a jsou tu kamarádi.
EMILKA, 4,5 roku,
DS Modrá, Klub K2

Aby sem do školky chodili rodiče a hráli si s námi ve školce.
PAVEL, 5 let,
DS Klubičko Kroměříž

Učit se různé jazyky, jak se v různých zemích mluví.
ALICE, 5 let,
DS Medvědi

Že přijdou paní učitelky a kamarádi a půjdeme si s nimi hrát a nebudeme na ně naštvaní. Že si budeme kreslit a učit se.
KAČENKA, 5,5 roku,
MŠ Žitenice

Musíme se učit něco zábavného, učit se o částech těla a venku sbírat sluníčko a poslouchat přírodu.
TEREZKA, 4,5 roku,
DS Klubík v přírodě

Strukturální indikátory

C1.S.1 Podíl dětí podle věku, pohlaví a zařazení do ISCED 01 / ISCED 02 / mimo ISCED 0 ke všem dětem daného věku v zařízeních předškolního vzdělávání a péče

Pro zpětnou vazbu systému předškolního vzdělávání a péče i pro plnění Barcelonských cílů je zásadní sledovat podíl dětí, které docházejí do zařízení předškolního vzdělávání a péče, a to podle věku i podle zařazení podle klasifikace ISCED 2011.

Stupeň ISCED 0 se vztahuje na programy předškolního vzdělávání a péče, které mají záměrnou složku vedoucí k rozvoji dítěte (intentional education component). Programy na úrovni ISCED 0 jsou určeny pro děti před dosažením věku pro vstup do primárního vzdělávání (úroveň ISCED 1). Cílem těchto programů je rozvíjet kognitivní, fyzické a socio-emoční dovednosti, které jsou nezbytné pro pokračování v základním vzdělávání a pro zapojení do společnosti.

Stupeň ISCED 01 je definován jako vzdělávání a péče probíhající v prostředí bohatém na podněty a podporujícím učení. Důraz je kladen na schopnost sebevyjádření, osvojení jazyka a jeho používání pro smysluplnou komunikaci. Dětem jsou nabízeny příležitosti k aktivní hře, aby si mohly pod dohledem a ve spolupráci s pracovníky procvičovat koordinaci a motorické dovednosti. Programy, které poskytují pouze péči o dítě (dohled, stravu a péči o zdraví), nejsou počítány jako stupeň ISCED.

Stupeň ISCED 02 je definován jako předškolní vzdělávání. Důraz je kladen na interakce s vrstevníky i pracovníky. Prostřednictvím těchto interakcí si děti zlepšují své jazykové a sociální dovednosti, začínají rozvíjet logické myšlení a schopnost uvažování a verbalizují své myšlenkové procesy. Děti jsou také seznamovány s hláskami, písmeny a matematickými koncepty a jsou povzbuzovány k tomu, aby zkoumaly okolní svět (UNESCO, 2012).

Jak se můžeme naučit něco o ostatních dětech – co je zajímavá a v čem jsou dobré, jakým jazykem doma mluví, z jaké země pocházejí, jaké mají zvyky a tradice? K čemu je to dobré?

Že nám to řeknou.
LUKÁŠEK, 5 let,
MŠ Žitenice

Že se jich zeptáme.
KAČENKA, 5,5 roku,
MŠ Žitenice

Pro přesnější vykazování podílu dětí v zařízeních PVP je zásadní podchytit, pokud možno, všechny poskytovatele předškolního vzdělávání a péče a stanovit, zda poskytují pouze péči, nebo dítě systematicky rozvíjejí. Zásadní je to zejména u dětských skupin. Pokud dětské skupiny do budoucna nemají sloužit primárně pro děti mladší tří let, ale být i určitou alternativou mateřských škol, jak naznačuje Důvodová zpráva k novele zákona o dětských skupinách¹², doporučujeme zvážit, aby vzdělávací program, respektive plán výchovy a péče DS byl v souladu s obecným vymezením podle ISCED 02. V takovém případě by program měl rozvíjet jazykové a sociální dovednosti, uvažování a logické myšlení a s tím související čtenářskou a numerickou pregramotnost. Docházka by měla mít systematictější charakter (min. dvě hodiny denně a 100 dní). U dětí mladších tří let, docházejících do dětské skupiny, předpokládáme už nyní zařazení do ISCED 01, v němž je důraz mj. na aktivní hru.

→ **C1.S.2 Podíl dětí podle věku, pohlaví a zařazení do ISCED 01 / ISCED 02 / mimo ISCED 0 ke všem spádovým dětem daného věku**

Indikátor souvisí s indikátorem zaměřeným na kapacity a s indikátorem C1.S.1. Výzvou je stejně jako u C1.S.1 motivace soukromých poskytovatelů péče, aby byli rovněž zapojeni do monitoringu a evaluace, a tedy i do vykazování.

→ **C1.S.3 Program vzdělávání a péče zahrnuje spolupráci a reflexi**

Program vzdělávání a péče vyžaduje, aby pracovníci spolupracovali s dětmi, kolegy a rodiči a zamýšleli se nad svou vlastní praxí.

12 V Důvodové zprávě k ZDS je navržena úprava školského zákona, která by umožnila řešit nárok na přijetí k předškolnímu vzdělávání prostřednictvím DS: „bude výslovně řečeno, že dítě, které před začátkem školního roku dosáhne věku tří let, má nárok na přijetí k předškolnímu vzdělávání ve spádové mateřské škole, do výše povoleného počtu dětí uvedeného ve školském rejstříku. Obec může tuto povinnost zajistit předškolní výchovou v dětské skupině“.

Procesní indikátory

- **C1.P.1 Interakce jsou pozitivní, pečující, povzbuzující a citlivé vůči potřebám dětí. Pracovníci věnují odpovídající pozornost každému dítěti a každé své třídě / skupině dětí.**

- **C1.P.2 Pracovníci zohledňují dovednosti, zájmy a potřeby dětí.**

Pracovníci pomáhají každému dítěti rozpoznat jeho silné stránky a zájmy. Dokáží rozpoznat u dětí případnou potřebu individuální podpory. Pracovníci vyhodnocují potřebu individuální podpory společně s rodiči, respektive zákonnými zástupci a vyžadují-li to okolnosti, je zajištěna externí, případně multidisciplinární cílená podpora. Individuální přístup k dětem podporuje jejich rozvoj a pomáhá jim rozpoznat jejich silné stránky a zájmy. Schopnost pedagogů identifikovat potřebu individuální podpory a koordinovat ji s rodiči nebo dalšími odborníky přispívá k včasnému a efektivnímu řešení specifických potřeb dětí, což vede k lepšímu rozvoji jejich potenciálu.

- **C1.P.3 Pracovníci si všímají iniciativy dětí, reagují na jejich podněty a podporují jejich aktivitu.**
- **C1.P.4 Pracovníci používají bohatý jazykový rejstřík s ohledem na věk a jazykové schopnosti dětí. Pracovníci přizpůsobují jazyk dětské zkušenosti, verbalizují činnosti a každodenně podporují děti v komunikaci.**

Důraz je kladen na rozvíjení jazyka, na schopnost vyjádřit myšlenky a potřeby. Pracovníci zohledňují všechny děti ve skupině a jsou otevřeni různým způsobům vyjadřování dětí.

Jak se pozná, že paní učitelka/teta si všímá, co děti chtějí nebo co je zajímá?

Podle toho, jak se na to dívá, jak se tváří a jak o tom mluví.
HANICKA, 5 let,
DS modrá, Klub K2

To je jasný - s náma mluví a poslouchá nás, co chceme.
DAVID, 6 let,
DS Klubičko Kroměříž

Muví.
EMA, 2 roky,
DS v Rodinném centru Andílek

→ **C1.P.5 Činnosti předškolního vzdělávání a péče jsou pro děti smysluplné a inspirativní a podporují je v rozvoji a učení.**

Pracovníci se s dětmi věnují pestrým vzdělávacím činnostem založeným na hře, fyzické aktivitě, umění a kulturním dědictví, což dětem poskytuje pozitivní zkušenosti s učením. Činnosti podporují dosažení cílů stanovených pro různé oblasti učení i osvojování průřezových kompetencí.

→ **C1.P.6 Stravování, doba odpočinku, přechody mezi činnostmi / částmi programu, oblékání a další základní činnosti jsou prováděny se zohledněním pedagogických cílů.**

Zvláště u menších dětí je velmi prospěšné věnovat náležitou pozornost i rutinám činnostem, při nichž si děti osvojují klíčové dovednosti (podrobněji např. Cadima, 2020). Pracovníci organizují každodenní přechody mezi činnostmi / částmi programu tak, aby byly flexibilní a zároveň konzistentní a zajišťují, že denní režim jako celek podporuje pohodu a učení dítěte.

C2

Ve všech typech předškolního vzdělávání a péče jsou zavedeny postupy k plynulé adaptaci dětí na prostředí, na pracovníky poskytující péči a na skupinu / třídu dětí a následně je podporována a rozvíjena soudržnost skupiny. Zajištěn je rovněž plynulý přechod do dalších fází předškolního vzdělávání a péče a do základního vzdělávání.

Důraz na adaptaci je v souladu s cílem partnerského a respektujícího přístupu mezi pracovníky a rodiči. Zvláště v případě rodičů z jiného sociokulturního prostředí je zásadní budování vzájemné důvěry ještě před nástupem do zařízení poskytujícího předškolní vzdělávání a péči a od prvních dnů, kdy do něj dítě nastoupilo.

Strukturální indikátory

→ C2.S.1 Provázanost rámcového programu vzdělávání a péče a rámcového programu pro základní vzdělávání

Rámcové programy jsou vzájemně provázané, což usnadňuje přechody mezi typy vzdělávání a péče i stupni vzdělání.

Co dětem pomůže, aby si zvykly na školku/skupinu, když jsou v ní nové?

Maminka.
VÍTEK, 6 let,
DS ECCEHOMO Štenberk

Že se chovají podle pravidel, že si s ním děti hrají a jsou s ním kamarádi.
EMILKA, 4 a ½ roku,
DS Modrá, Klub K2

Klokan.
EMA, 2 roky,
DS v Rodinném centru Andílek

Když tady budou dva dny rodiče.
PĚTA, 6 let,
MŠ Žitenice

Že si tu najdou kamarády.
KAČENKA, 6 let,
MŠ Žitenice

Procesní indikátory

- C2.P.1 Pracovníci spolu s rodiči dětí plánují a naplňují postupy, které vedou k plynulé adaptaci dítěte na zařízení a podporují jeho pocit bezpečí a proces rozvoje a vzdělávání.
- C2.P.2 Pracovníci spolupracují s dalšími aktéry předškolního vzdělávání, rodiči i pedagogy základních škol při plánování a naplňování postupů, které podporují plynulý přechod dětí do základního vzdělávání a pohodu dětí.
- C2.P.3 Plynulé přechody z domácí péče do institucionálního předškolního vzdělávání a péče a následně do základního vzdělávání jsou podporovány na lokální úrovni (dostupná a koordinovaná síť podpůrných organizací včetně pedagogicko-psychologických poraden, dětských psychologů, pediatrů, neziskového sektoru a obecně sociálních služeb).
- C2.P.4 Pracovníci a děti společně tvoří učící se komunitu, na jejíchž činnostech se smysluplně podílejí všechny děti. Pracovníci zajišťují, aby se každé dítě cítilo být nedílnou součástí skupiny a vnímalo sounáležitost s ní.
- C2.P.5 Pracovníci ve skupině budují a udržují atmosféru založenou na oceňování individuálních rozdílů dětí a odlišných kultur, náboženství a světonázorů. Pracovníci podporují vícejazyčnost dětí ve skupině.

C3

Ve všech typech předškolního vzdělávání a péče je zajištěna odpovídající skladba pracovníků s potřebnou kvalifikací s ohledem na počet dětí, jejich věk a jejich potřeby a je zajištěna stabilita personálu

Strukturální indikátory ke skladbě pracovníků a jejich kvalifikaci jsou včleněny do oblasti Pracovníci, procesní indikátory jsou ponechány v oblasti Program vzdělávání a péče.

Procesní indikátory

- C3.P.1 Pracovník předškolního vzdělávání a péče plánuje, rozvíjí, realizuje a vyhodnocuje činnosti pro skupinu / třídu dětí způsobem, který podporuje učení dětí a jejich rozvoj.
- C3.P.2 Pracovník předškolního vzdělávání a péče pravidelně a systematicky pozoruje a dokumentuje každodenní život dětí v systému předškolního vzdělávání a péče, aby porozuměl světu a zkušenostem jednotlivých dětí. K získaným informacím přihlíží při plánování, rozvoji, realizaci a vyhodnocení činností.
- C3.P.3 Na plánování, realizaci, vyhodnocování a rozvoji vzdělávání a péče spolupracují všichni pracovníci.

C4

Ve všech typech předškolního vzdělávání a péče je zajištěno odpovídající prostředí s funkčním vybavením rozvíjejícím zvědavost a učení

Strukturální indikátory

C4.S.1 Bezpečné a zdravé prostředí

Ve všech typech předškolních zařízení je zajištěno bezpečné a zdravé prostředí.

C4.S.2 Prostor bohatý na podněty

Všechna předškolní zařízení disponují rozmanitými podněty pro učení včetně knih na různá témata odpovídajících věku a skladbě dětí.

Procesní indikátory

C4.P.1 Pracovník předškolního vzdělávání a péče se zapojením dětí plánuje prostředí vhodné k rozvoji a učení dětí, pravidelně jej vyhodnocuje a upravuje.

Prostředí vhodné k rozvoji a učení podporuje děti, aby si hrály, byly fyzicky aktivní, zkoumaly, tvořily a vyjadřovaly své pocity, myšlenky a potřeby. Prostředí je pravidelně vyhodnocováno a upravováno podle potřeb a zájmů dětí.

Co musí ve školce/ skupině být, aby se děti mohly dobře rozvíjet, společně se hrát a učit se nové věci?

Ateliér, pokusy a objevy.
MALVÍNA, 4 a ½ roku, DS
Modrá, Klub K2

Děti a kamarádi – bez toho by to nebyla školka, ale práce – nuda.
SIMON, 5 a ½ roku, DS
Modrá, Klub K2

Tety.
JÁCHYM, 5 let, DS Klubíčko
Kroměříž

Květiny a zahrada.
DOMINIK, 6 let, MŠ Žitenice

HODNOCENÍ A MONITOROVÁNÍ

V předškolním vzdělávání a péči je pravidelně monitorována a hodnocena dostupnost a kvalita na základě systematicky a promyšleně shromažďovaných dat. Data jsou dostupná uživatelům v podobě, která umožňuje jejich jednoduché zpracování a vizualizaci. Poznatky z monitorování a evaluace jsou systematicky využívány ke zvýšení dostupnosti a kvality PVP.

E1

Je promyšlen a zajištěn sběr dat pro pravidelné sledování strukturálních indikátorů

Strukturální indikátory

- E1.S.1 Jsou definovány strukturální indikátory, které jsou průběžně vyhodnocovány, a jejich cílové hodnoty.
- E1.S.2 Jsou jasně stanoveny zodpovědnosti a nastaveny mechanismy sběru kvantitativních dat v systému PVP.
- E1.S.3 Je zajištěna dostupnost dalších datových zdrojů, které jsou nezbytné pro výpočet indikátorů.

Typicky se jedná o data z registru obyvatel nebo data o příjemcích sociálních dávek.

Jak můžeme od rodičů zjistit, co si myslí o školce/ skupině a jak jsou s ní spokojeni?

No, zeptejte se jich!
ANIČKA, 6 let, DS Klubíčko
Kroměříž

Že se jich zeptáme a pak nám to řeknou.
LUKÁŠEK, 5 let, MŠ Žitenice

E2

Je promyšlen a zajištěn sběr dat pro pravidelné sledování procesních indikátorů

Strukturální indikátory

- **E2.S.1 Jsou definovány standardy kvality PVP, jejichž naplňování je průběžně vyhodnocováno.**
Jedná se o standardy, které vycházejí z jednotné vize a společných prohlášení o kvalitě.
- **E2.S.2 Jsou definovány indikátory založené na údajích z monitorování míry naplňování standardů a jejich cílové hodnoty.**
- **E2.S.3 Jsou jasně stanoveny zodpovědnosti a nastaveny mechanismy sběru kvalitativních dat v systému PVP.**
Na úrovni území je pravidelně iniciována externí evaluace, respektive je sledováno, zda probíhá a jsou využívány její výsledky.

**Kdo všechno
by se měl zajímat
o to, jestli je školka/
skupina dobrá a jak
se v ní dětem daří?**

Policie? **DAVID**, 6 let, DS
Klubíčko Kroměříž

Já. **PAVLÍK**, 3 roky, DS
v Rodinném centru Andílek

Rodiče a pak miminka, co
se ještě nechodí do školky.
LUKÁŠEK, 5 let, MŠ Žitenice

E3

Monitoring a evaluace jsou systematicky využívány ke zvýšení dostupnosti a kvality PVP

Strukturální indikátory

- **E3.S.1 Data jsou dostupná uživatelům v podobě, která umožňuje jejich jednoduché zpracování a vizualizaci.**
Zpřístupnění dat uživatelsky přívětivým způsobem usnadňuje využití dat pro zpětnovazební účely.

Procesní indikátory

- **E3.P.1 Zařízení jsou podporována v interní evaluaci.**
Cílem je, aby byly k dispozici osvědčené nástroje pro hodnocení procesní kvality a s nimi spojené metodiky, jak pracovat s výstupy, a aby nedocházelo ke zbytečnému zatížení jednotlivých zařízení.
- **E3.P.2 Strukturální i procesní indikátory jsou systematicky využívány pro interní evaluaci.**
- **E3.P.3 Do evaluace jsou zapojováni rodiče dětí a, je-li to možné, i děti.**
- **E3.P.4 Poznatky z monitoringu a evaluace jsou systematicky využívány ke zvýšení dostupnosti a kvality PVP.**
Zařízení pravidelně provádí interní hodnocení kvality PVP podle doporučených standardů. Vedení zařízení využívá výsledky interního hodnocení pro zvýšení dostupnosti a kvality PVP. Na úrovni lokality (středního článku podpory) jsou informace využívány ke zlepšení dostupnosti a kvality péče zejména orgány místní samosprávy a orgány přenesené působnosti státní správy ve školství. Na úrovni systému probíhá pravidelná reflexe nastavených mechanismů a jsou přijímána opatření k jejich kontinuálnímu vylepšování na úrovni jednotlivých ministerstev a vlády.
- **E3.P.5 Jednotlivým pracovníkům je poskytována účinná zpětná vazba k jejich práci, která je využívána jako východisko pro další práci a profesní rozvoj.**

→ **E3.P.6 Existují veřejně dostupné formalizované prostředky pro poskytování zpětné vazby.**

Existuje mechanismus, kterým mohou rodiče dětí, docházejících do zařízení, poskytnout zpětnou vazbu, vyjádřit své obavy či oznámit problémy bez strachu z možné negativní reakce ze strany zařízení či jeho pracovníků. Na úrovni správních orgánů existuje možnost kontaktování relevantních pracovníků pro zástupce zařízení i širokou veřejnost lehce dostupná pro všechny aktéry.

→ **E3.P.7 Správní orgán provádí systematickou evaluaci své činnosti v oblasti služeb PVP a zohledňuje výsledky této evaluace ve svém dalším působení.**

Společně s daty z monitoringu a evaluace služeb PVP a demografickými daty je evaluace relevantního předchozího působení správního orgánu v této oblasti základem pro jeho další působení.

SPRÁVA A FINANCOVÁNÍ

Správa a financování předškolního vzdělávání a péče jsou transparentní, efektivní, udržitelné, odpovídající potřebám a založená na konstruktivní spolupráci mezi všemi aktéry.

G1

Správa a financování služeb PVP jsou transparentní

Strukturální indikátory

G1.S.1 Výdaje na PVP dle zdroje financí

Na úrovni jednotlivých zařízení jde o zajištění co nejvyšší transparentnosti finančního řízení jako základní prevenci zneužívání příspěvků jak z veřejného rozpočtu, tak od rodičů a jiných ak-térů. Zařízení (respektive provozovatel či zřizova-tel) veřejně zpřístupňuje účetní závěrku/přehled o peněžních tocích v předem daných intervalech.

V agregované podobě informuje zejména o tom, jak moc jsou klíčové výdaje jednotlivých druhů zařízení závislé na různých krátkodobých zdro-jích financování jako dotační tituly ministerstev nebo čerpání peněz z projektů EU. Poskytuje představu o tom, jak velká část výdajů zařízení je pokryta ze státního rozpočtu. Pro soukromé MŠ poskytuje možnost porovnání příspěvků rodičů mezi regiony. Umožňuje sledovat dopady změny politik financování jednotlivých druhů zařízení, zejména v kombinaci s údaji o počtu zařízení jednotlivých typů, počtu dětí navštěvujících tato zařízení a celkových státních výdajích na PVP.

Proč je důležité, aby pan premiér, ministři a paní starosta/ka zajistili dost peněz pro školky a dětské skupiny?

Aby zaplatili výlet, aby na něj mohly všechny děti.
VÍTEK, 6 let, *DS ECCEHOMO Štenberk*

Aby nám tekla voda, mohli jsme si svítit a bylo nám teplo ve školce.
DAVID, 6 let, *DS Klubíčko Kroměříž*

Aby dostaly odměnu tety a paní ředitelka.
ANIČKA, 6 let, *DS Klubíčko Kroměříž*

Abysme měli hračky a měli si s čím hrát.
KAČENKA, 5,5 roku, *MŠ Žitenice*

Procesní indikátory

→ G1.P.1 Jsou jasně stanovené role a odpovědnosti týkající se správy a financování.

Na úrovni zařízení jde zejména o stanovení odpovědnosti za zajištění optimálních materiálních podmínek pro poskytování služby, účetnictví organizace a mzdovou agendu a odpovědnosti za komunikaci s vyšším správním orgánem (zřizovatel, relevantní orgán krajského úřadu či ministerstva).

Na vyšších úrovních jde mimo jiné o stanovení odpovědnosti za komunikaci s jednotlivými zařízeními (pokud třeba), horizontální i vertikální komunikaci s dalšími správními orgány.

→ G1.P.2 Informace o finančních nákladech spojených s využíváním služeb jsou sdíleny tak, aby byly dostupné všem rodičům.

Jedná se zejména o vytvoření a dodržování formálních pravidel pro výběr příspěvků jiných než přímo poplatku za službu (např. příspěvek na hygienické potřeby, příspěvek na školní výlety, na výtvarné potřeby atd.) a dále vytvoření a dodržování formálních pravidel pro snižování poplatků či prominutí poplatků rodičům v nepříznivé finanční situaci.

Tyto informace by měly být sdíleny s rodiči ve srozumitelném formátu před nástupem dítěte do zařízení a v případě jejich změny a volně dostupné pro prohlížení (nástěnka, web).

→ G1.P.3 Pravidla pro finanční podporu zařízení PVP jsou legislativně stanovena.

Cílem je, aby byla jasně legislativně stanovena podpora z lokálních rozpočtů (pro zařízení formálních i neformálních služeb) a pravidla pro finanční podporu ze strany rodičů i využívání jiných soukromých zdrojů.

→ G1.P.4 Spádová území MŠ na území lokality jsou formálně vymezena a informace o nich je jednoduše veřejně dostupná.

Jedná se o spádová území MŠ v dané obci s tím, že ideálně je informace doplněna o informaci o dětských skupinách působících na jejím území, případně i dalších zařízeních PVP, které v lokalitě působí. V kombinaci s demografickými daty a daty o kapacitách umožňuje střednědobé a dlouhodobé plánování na lokální úrovni. Jako veřejně dostupná informace slouží pro informování občanů o možnostech formální PVP v oblasti jejich trvalého bydliště. MŠMT má informace o spádových územích v celé republice.

G2

Správa a financování služeb PVP jsou efektivní, odpovídající potřebám a udržitelné

Strukturální indikátory

- **G2.S.1 Podíl výdajů určený na služby PVP**
Jako % DPH doporučeno expertní skupinou Evropské komise pro sledování dlouhodobých trendů ve financování v závislosti na počtu dětí docházejících do zařízení PVP, poměru mezi dospělými a dětmi v zařízeních a úrovni vzdělání očekávané od pracovníků PVP.
- **G2.S.2 Roční výdaje na PVP v přepočtu na jedno dítě podle zařízení**
Umožňuje srovnání mezi jednotlivými druhy zařízení a sledování dlouhodobých trendů.
- **G2.S.3 Příjmy zařízení dle druhu zařízení a zdrojů financí**
Informace o využívaných zdrojích financí společně s informacemi o využívání dotačních titulů a čerpání peněz z Evropských fondů pro účely rozvoje a financování služeb PVP by měla být podkladem pro stavbu dlouhodobě udržitelného systému financování služeb PVP ze státního rozpočtu.

Kde by se měli rodiče dozvědět o školkách a dětských skupinách v našem městě? A co by o nich měli vědět?

V naší školce?
ANIČKA, 6 let, DS Klubíčko Kroměříž

Od dětí.
LUKÁŠEK, 5 let, MŠ Žitenice

Jestli je ta školka malá nebo velká. Řekne jim to pan učitel, když tam dojdou.
EMMIČKA, 3 roky, DS Klubík v přírodě

Procesní indikátory

→ G2.P.1 Správní orgán má vypracovanou dlouhodobou strategii pro rozvoj služeb PVP v jeho území.

Dlouhodobá strategie by měla zaručovat efektivitu a udržitelnost plánovaných akcí a intervencí v oblasti PVP a zohledňovat sdílenou národní vizi. Měla by reagovat na potřeby rodičů a dětí a zvažovat podporu dalších forem péče a vzdělávání, například chův v rodinách, které mohou být řešením pro rodiny s dětmi do šesti měsíců, rodin s více dětmi či rodin s dětmi se zdravotními či jinými problémy. Strategie by měla stanovovat jasné cíle a indikátory pro měření naplňování těchto cílů. Vyhodnocování těchto indikátorů by mělo být pravidelné a metodologicky konzistentní.

Správním orgánem je míněna obec, kraj, MŠMT (pro MŠ) a MPSV (pro DS).

→ G2.P.2 Správní orgán zohledňuje při krátko-, středně- a dlouhodobém plánování demografická data týkající se jeho správního území a data z monitoringu a evaluace služeb PVP na jeho správním území.

Strategie a jednotlivé politiky a akce správního orgánu by měly zohledňovat kvalitní analýzy dostupných dat tak, aby co nejefektivněji směřovaly k cíli zvyšování dostupnosti a kvality PVP.

G3

Správa služeb PVP je založena na horizontální a vertikální spolupráci

Procesní indikátory

→ G3.P.1 Probíhá spolupráce mezi aktéry

Zařízení spolupracuje s důležitými partnery v okolí (např. jiná zařízení PVP, základní školy, pedagogicko-psychologické poradny, zdravotnická zařízení, soci-

ální služby, NNO). Komunitní zapojení a spolupráce s dalšími organizacemi by měla vést k vyšší kvalitě nabízených služeb (např. sdílení venkovních prostor s jinými zařízeními, návštěvy v ZŠ, které pomohou v přechodu z předškolního do základního vzdělávání), lepší spolupráci s rodiči dětí i dětmi samotnými (např. spolupráce se sociálními službami s cílem zajištění pravidelné docházky dětí ze socioekonomicky znevýhodněných rodin, spolupráce s neziskovými organizacemi při integraci dětí cizinců, spolupráce s poradnami při diagnostice) a lepší schopnosti plánování (anticipace poptávky na základě dat zdravotnických zařízení či lokální správy).

Správní orgán se systematicky angažuje v dialogu se zástupci lokálních správních orgánů a zástupci zařízení PVP za účelem zvýšení dostupnosti a kvality PVP. Lokální správní orgán podporuje, případně i pomáhá navázat, spolupráci jednotlivých aktérů působících na jeho území.

Probíhá vertikální i horizontální spolupráce na všech úrovních správy (lokální/krajská/národní).

→ **G3.P2 Probíhá koordinovaná efektivní meziresortní spolupráce za účelem zvýšení dostupnosti a kvality PVP.**

Všechny resorty sdílí společnou vizi pro fungování PVP v České republice. Tato vize je v souladu se závazky v rámci vzdělávací politiky EU a směřuje ke zvýšení kvality a dostupnosti PVP a eventuálnímu naplnění Barcelonských cílů.

Součástí legislativního procesu v oblasti PVP je meziresortní komunikace a spolupráce tak, aby vznikající legislativní návrhy byly v co nejlepším souladu s působením ostatních resortů v této oblasti. Pravidelná a transparentní komunikace a spolupráce zabraňuje přílišné roztříštěnosti systému, neefektivnímu využívání veřejných financí a umožňuje sjednocení veřejné komunikace tak, aby byla agenda PVP srozumitelná pro občany.

→ **G3.P3 Digitální technologie jsou používány na podporu meziresortní spolupráce v oblasti PVP.**

Tam, kde je možno, jsou využívány stejné nebo kompatibilní datové systémy a IT tak, aby bylo možné jednoduše sdílet a využívat data jiných resortů (evidenční dětských skupin, registr žáků, demografická data a data MV o osobách v dočasné ochraně...). Datové systémy jsou kvalitní a umožňují efektivní práci s daty a exportování dat pro účely analýz. Správa datových systémů a IT infrastruktury je koordinovaná tak, aby nedošlo ke ztrátě efektivity ani meziresortní kompatibility. Adekvátní IT infrastruktura je nezbytnou součástí funkčního systému monitorování a evaluace.

6. Shrnutí

Návrh rámce monitorování a evaluace v oblasti předškolního vzdělávání a péče v České republice byl vytvořen jako výstup projektu „Vytvoření komplexního monitorovacího a evaluačního rámce pro předškolní vzdělávání a péči v České republice“, který za české úřady vede Ministerstvo práce a sociálních věcí v úzkém partnerství s Ministerstvem školství, mládeže a tělovýchovy. Projekt je financován Evropskou unií prostřednictvím Nástroje pro technickou podporu (Technical Support Instrument, TSI) a implementován UNICEF ve spolupráci s Evropskou komisí.

Hlavním cílem předloženého rámce bylo navrhnout systematický přístup k hodnocení kvality předškolního vzdělávání a péče na základě jasně definovaných strukturálních a procesních indikátorů. Tyto indikátory sledují pět hlavních oblastí stanovených Rámcem kvality EU pro předškolní vzdělávání a péči (Doporučení Rady, 2019): přístup, pracovníci, program vzdělávání a péče, hodnocení a monitorování, správa a financování.

Východiskem pro výběr indikátorů byl výše zmiňovaný Rámec kvality EU a další zahraniční zdroje uvedené v úvodu i standardy používané v ČR. Navržený systém však obsahuje rovněž indikátory, jejichž podoba reaguje na nedostatky zjištěné při mapování systému PVP a způsobů jeho monitorování v ČR. Navržený systém je relativně komplexní a obsahuje údaje, které dosud nejsou systematicky sbírány, představuje tedy spíše vizi do budoucna. Jejím nejdůležitějším východiskem je sjednocení monitoringu a evaluace předškolního vzdělávání a péče pro celou věkovou skupinu předškolních dětí. S tím souvisí zpřehlednění nabídky, zajištění dostupnosti a sledování kvality podle jednotných standardů u všech typů poskytovaných služeb.

Podrobnější informace o rolích jednotlivých aktérů a způsobu sběru dat budou součástí dalšího výstupu projektu. Tento výstup bude zároveň obsahovat základní informace o nástrojích pro sledování strukturální a procesní kvality.

7. Zdroje

Cadima, J. et al. (2020), *Literature review on early childhood education and care for children under the age of 3*. OECD Education Working Paper No. 243. OECD.

Doporučení Rady ze dne 22. května 2019 o vysoce kvalitních systémech předškolního vzdělávání a péče. (2019). *Úřední věstník*, C 189, 4-14. CELEX: [https://eur-lex.europa.eu/legal-content/EN/TXT/?uri=CELEX:32019H0605\(01\)\[legislation\]](https://eur-lex.europa.eu/legal-content/EN/TXT/?uri=CELEX:32019H0605(01)[legislation])

European Commission, Directorate-General for Education, Youth, Sport and Culture (2018). *Monitoring the quality of early childhood education and care: complementing the 2014 ECEC quality framework proposal with indicators. Recommendations from ECEC experts*. Luxembourg: EU Publications Office. <https://data.europa.eu/doi/10.2766/99057>

Finnish Education Evaluation Centre/FINEEC (2019). *Guidelines and Recommendations for Evaluating the Quality of Early Childhood Education and Care*. Publications 5:2019.

Harms, T., Cryer, D., Clifford, R. M., & Yazejian, N. (2017). *Infant/Toddler Environment Rating Scale, Third Edition (ITERS-3)*. Teachers College Press.

Harms, T., Clifford, R. M., & Cryer, D. (2014). *Early Childhood Environment Rating Scale, Third Edition (ECERS-3)*. Teachers College Press.

Howard, S. J., Lewis, K. L., Walter, E., Verenikina, I., & Kervin, L. K. (2024). Measuring the Quality of Adult–Child Interactions in the Context of ECEC: A Systematic Review on the Relationship with Developmental and Educational Outcomes. *Educational Psychology Review*, 36(1), 6. <https://doi.org/10.1007/s10648-023-09832-3>

Jamison, K. R., Cabell, S. Q., LoCasale-Crouch, J., Hamre, B. K., & Pianta, R. C. (2014) CLASS–Infant: An Observational Measure for Assessing Teacher–Infant Interactions in Center-Based Child Care, Early Education and Development, 25:4, 553-572, <https://doi.org/10.1080/10409289.2013.822239>

La Paro, K. M., Hamre, B. K., & Pianta, R. C. (2011). *Classroom assessment scoring system toddler manual*. Teachstone, Charlottesville, VA.

OECD (2017), *Starting Strong 2017: Key OECD Indicators on Early Childhood Education and Care*, OECD Publishing, Paris, <http://dx.doi.org/10.1787/9789264276116-en>.

OECD (2019), *Providing Quality Early Childhood Education and Care: Results from the Starting Strong Survey 2018, TALIS*, OECD Publishing, Paris, <https://doi.org/10.1787/301005d1-en>.

OECD (2020), *Early Learning and Child Well-being: A Study of Five-year-Olds in England, Estonia, and the United States*, OECD Publishing, Paris, <https://doi.org/10.1787/3990407f-en>.

OECD (2021a), *Starting Strong VI: Supporting Meaningful Interactions in Early Childhood Education and Care, Starting Strong*, OECD Publishing, Paris, <https://doi.org/10.1787/f47a06ae-en>.

OECD (2021b), *Starting Strong Mapping quality in ECEC. Methodology*, <https://quality-ecec.oecd.org/assets/files/methodology.pdf>.

OECD (2023), *Education at a Glance 2023: OECD Indicators*, OECD Publishing, Paris, <https://doi.org/10.1787/e13bef63-en>.

Pianta, R. C., La Paro, K. M., & Hamre, B. K. (2008). *Classroom Assessment Scoring System (CLASS) Manual, Pre-K*. Baltimore, MD: Paul H. Brookes Pub. Co.

Siraj, I., Kingston, D., & Melhuish, E. (2023). *The Sustained Shared Thinking and Emotional Well-being (SSTEW) Scale: Supporting Process Quality in Early Childhood* (1st ed.). David Fulton Publishers. <https://doi.org/10.4324/9781003379867>.

UNESCO (2012). *International Standard Classification of Education ISCED 2011*. UNESCO Institute for Statistics.

Vlasov, J., Salminen, J., Repo, L., Karila, K., Kinnunen, S., Mattila, V., Nukarinen, T., Parrila, S. & Sulonen, H. (2019). *Guidelines and recommendations for evaluating the quality of early childhood education and care*. Publications 5:2019.

Working Group on Early Childhood Education and Care (ECEC) (WG EC) (2022a). *Monitoring and evaluating quality in ECEC: background note*.

Working Group on Early Childhood Education and Care (ECEC) (WG EC) (2022b). *Monitoring and evaluating quality in ECEC: purposes, values and principles*.

Příloha 1 - Monitorovací a evaluační rámec – tabulka

Monitorovací a evaluační rámec pro předškolní vzdělávání a péči v České republice

1

již nyní
dostupné (jsou
dostupná data)

2

snadno dostupné
(bylo by poměrně
snadné data získat)

3

vize do
budoucnosti

OBLAST
PŘÍSTUP

prohlášení o kvalitě	prohlášení o kvalitě - detaily	STRUKTURÁLNÍ INDIKÁTORY						PROCESNÍ INDIKÁTORY					
			DS	MŠ	zařízení	lokalita	systém		DS	MŠ	zařízení	lokalita	systém
A Všem dětem je dostupné kvalitní předškolní vzdělávání a péče, které podporuje participaci a posiluje společenskou inkluzi.	A1 Služba je dostupná všem dětem od narození do nástupu do školy.	A1.S.1 Rutinní zjišťování poptávky po předškolním vzdělávání a péči				x		A1.P.1 Pro rodiče a zákonné zástupce jsou v přehledné podobě k dispozici informace o lokální nabídce služeb předškolního vzdělávání a péče včetně jejich základních charakteristik a cílů v oblasti rozvoje dítěte.			x	x	
		A1.S.2 Plánování úprav kapacit				x		A1.P.2 Zařízení sdílí informace o provozu tak, aby byly dostupné všem rodičům a zákonným zástupcům.			x	x	
		A1.S.3 Kapacita zařízení pro danou věkovou skupinu dětí – podíl evidovaných kapacit zařízení k populaci dětí v dané věkové skupině				x	x						
		A1.S.4 Naplněnost kapacit – podíl dětí navštěvujících zařízení PVP k evidovaným kapacitám			x	x	x						
		A1.S.5 Podíl neumístěných dětí – podíl neumístěných dětí ku počtu dětí, jejichž rodiče žádali o umístění dítěte do PVP			x	x	x						
		A1.S.6 Podíl výdajů na jednotlivé složky PVP z průměrného příjmu – podíl měsíčního průměru všech poplatků spojených s docházkou za zařízení PVP a průměrné mzdy				x	x						
		A1.S.7 Podíl aktivně zaměstnaných žen s dětmi mladšími 3 let – podíl aktivně zaměstnaných žen s nejmladším dítětem mladším 3 let ku počtu žen s nejmladším dítětem mladším 3 let				x	x						
		A1.S.8 Bezbariérovost zařízení			x	x	x						

prohlášení o kvalitě	prohlášení o kvalitě - detaily	STRUKTURÁLNÍ INDIKÁTORY						PROCESNÍ INDIKÁTORY					
			DS	MŠ	zařízení	lokalita	systém		DS	MŠ	zařízení	lokalita	systém
A Všem dětem je dostupné kvalitní předškolní vzdělávání a péče, které podporuje participaci a posiluje společenskou inkluzi.	A2 Služba svým přístupem podporuje participaci a vychází vstříc rozmanitosti.	A2.S.1 Účast v PVP podle věku – podíl dětí zapsaných v zařízení PVP k počtu dětí v dané věkové skupině na daném území			x	x	x	A2.P.1 Pracovníci aktivně podporují zapojení všech dětí do nabízených činností			x	x	x
		A2.S.2 Průměrná doba docházky podle věku – průměrný počet hodin strávených v zařízení za týden pro jednotlivé věkové skupiny			x	x	x	A2.P.2 Pracovníci důsledně uplatňují při komunikaci s dětmi a rodiči vstřícný, respektující a podpůrný přístup			x	x	x
		A2.S.3 Podíl žen a mužů mezi pečujícími osobami			x	x	x	A2.P.3 Pracovníci průběžně monitorují vývoj dítěte a přizpůsobují péči a vzdělávání jeho aktuálním potřebám.			x	x	x
								A2.P.4 Do péče jsou zapojováni pracovníci reprezentující rozmanitost dětského kolektivu			x	x	x
	A3 Služba posiluje společenskou inkluzi a spravedlivost systému.	A3.S.1 Podíl dětí se sociálním znevýhodněním – počet dětí se sociálním znevýhodněním zapsaných do zařízení ke celkovému počtu dětí zapsaných do zařízení			x	x	x						
		A3.S.2 Podíl dětí se speciálními potřebami (zde s poruchami učení a chování, logopedickými vadami, se zdravotním postižením a znevýhodněním) – počet dětí se speciálními potřebami zapsaných do zařízení k celkovému počtu dětí zapsaných do zařízení			x	x	x						
		A3.S.3 Podíl dětí s OMJ – počet dětí s OMJ zapsaných do zařízení k celkovému počtu dětí zapsaných do zařízení			x	x	x						
		A3.S.4 Podíl dětí se sociálním znevýhodněním v povinném posledním roce předškolního vzdělávání v individuálním vzdělávání	-		x	x	x						
		A3.S.5 Docházka dětí se sociálním znevýhodněním podle věku – průměr absencí dětí se sociálním znevýhodněním zapsaných do zařízení ve srovnání s průměrem absencí dětí bez sociálního znevýhodnění zapsaných do zařízení podle věku			x	x	x						
		A3.S.6 Existence pravidel pro poskytování finančních úlev			x	x	x						
		A3.S.7 Podíl výdajů na služby PVP určených na financování podpůrných opatření- výdaje na financování podpůrných opatření v PVP/ celkové výdaje na PVP					x						
		A3.S.8 Podíl výdajů na služby PVP určených na financování podpory zařízení s vyšším počtem dětí se sociálním znevýhodněním - výdaje na podporu zařízení s vyšším počtem dětí se sociálním znevýhodněním/ celkové výdaje na PVP					x						

1

již nyní dostupné (sou dostupná data)

2

snadno dostupné (bylo by poměrně snadné data získat)

3

vize do budoucna

1

již nyní
dostupné (jsou
dostupná data)

2

snadno dostupné
(bylo by poměrně
snadné data získat)

3

vize do
budoucna

OBLAST

PRACOVNÍCI

prohlášení o kvalitě	prohlášení o kvalitě - detaily	STRUKTURÁLNÍ INDIKÁTORY						PROCESNÍ INDIKÁTORY					
			DS	MŠ	zařízení	lokalita	systém		DS	MŠ	zařízení	lokalita	systém
S Ve všech typech předškolního vzdělávání a péče je zajištěna odpovídající skladba personálu s potřebnou kvalifikací s ohledem na počet dětí a jejich potřeby a je zajištěna jeho stabilita. Všichni odborní pracovníci se dále profesně rozvíjejí, mají důstojný plat či mzdu, vhodné podmínky pro práci a jsou vedeni vedením s jasnou vizí a strategií pro rozvoj zařízení, které reflektuje potřeby dětí, rodičů a komunity.	S1 Pracovníci jsou kvalifikováni.	S1.S.1 Podíl pracovníků pracujících přímo s dětmi, kteří získali vzdělání relevantní k jejich roli v zařízení pro předškolní vzdělávání a péči (podíl kvalifikovaných pracovníků)			x	x	x	S1.P.1 Pracovníci aktivně spolupracují a poskytují si vzájemně podporu a zpětnou vazbu.			x	x	x
		S1.S.2 Podíl hlavních pracovníků pracujících přímo s dětmi, kteří získali vzdělání relevantní k jejich roli v zařízení pro předškolní vzdělávání a péči (podíl kvalifikovaných pracovníků)			x	x	x	S1.P.2 Pracovníci usilují o profesionální interakce založené na důvěře, uznání a respektu.			x	x	x
		S1.S.3 Minimální kvalifikace (ISCED) požadovaná pro vstup do profese hlavního pracovníka předškolního vzdělávání a péče pro věk 0-3					x	S1.P.3 Pracovníci uznávají svou profesní odpovědnost a kompetence a také odpovědnost a kompetence aktérů, se kterými spolupracují, a využívají je v multidisciplinární spolupráci.			x	x	x
	S2 Pracovníci se průběžně profesně rozvíjejí.	S2.S.1 Počet hodin za rok strávených dalším vzděláváním			x	x	x	S2.P.1 Vedení zařízení zjišťuje potřeby pracovníků (sleduje a vyhodnocuje jejich profesní rezervy) a stanovuje oblasti pro prohloubení jejich kvalifikace.			x	x	x
								S2.P.2 Pracovníci se účastní vzdělávání, které směřuje k respektu potřeb dětí s ohledem na skladbu dětí a které reaguje na aktuální témata v oblasti výchovy a péče o dítě.			x	x	x
								S2.P.3 Pracovníci jsou aktivní v přístupu ke svému profesnímu rozvoji. Průběžně reflektují, posuzují a hodnotí efektivitu své práce. Jsou si vědomi svých silných a slabých stránek a plánují další možná zlepšení. Účelně využívají i samostudia a rozmanitých efektivních forem sdílení zkušeností. Zajímají se o nové trendy a získané poznatky efektivně uplatňují ve vzdělávání. Jsou otevření podnětům od rodičů i dětí.			x	x	x

prohlášení o kvalitě	prohlášení o kvalitě - detaily	STRUKTURÁLNÍ INDIKÁTORY						PROCESNÍ INDIKÁTORY					
			DS	MŠ	zařízení	lokalita	systém		DS	MŠ	zařízení	lokalita	systém
S Ve všech typech předškolního vzdělávání a péče je zajištěna odpovídající skladba personálu s potřebnou kvalifikací s ohledem na počet dětí a jejich potřeby a je zajištěna jeho stabilita. Všichni odborní pracovníci se dále profesně rozvíjejí, mají důstojný plat či mzdu, vhodné podmínky pro práci a jsou vedeni vedením s jasnou vizí a strategií pro rozvoj zařízení, které reflektuje potřeby dětí, rodičů a komunity.	S3 Pracovníci mají důstojné platové/ mzdové podmínky.	S3.S.1 Průměrný měsíční plat/mzda pracovníků a vedoucích pracovníků k průměrné mzdě			x	x	x						
		S3.S.2 Průměrný měsíční plat/mzda pracovníků a vedoucích pracovníků – dle věku, pohlaví, délky praxe a dosaženého vzdělávání			x	x	x						
		S3.S.3 Průměrný měsíční plat/mzda pracovníků s obdobnou kvalifikací, jako je kvalifikace učitelů v primárním vzdělávání jako podíl průměrného platu/mzdy učitelů v primárním vzdělávání											
		S3.S.4 Reálný plat/mzda pracovníků											
		S3.S.5 Pracovníci dostávají odměnu za nadstandardní aktivity											
	S4 Pracovníci mají vhodné podmínky pro práci.	S4.S.1 Podíl dětí ke všem pracovníků a kvalifikovaným pracovníkům pracujícím přímo s dětmi			x	x	x	S4.P.1 Vedení zajišťuje pracovníkům podporu, zejména formou evaluace, reflexe, zpětné vazby v kolektivu, psychohygieny nebo supervize.			x	x	x
		S4.S.2 Počet odpracovaných hodin a počet hodin přímé práce s dětmi na pracovníka za rok			x	x	x						
		S4.S.3 Podíl pracovní doby určené na přípravu a reflexi, tedy doby, ve které pracovníci nepracují přímo s dětmi											
		S4.S.4 Podíl pracovníků, kteří získávají formální podporu pro přinejmenším prvních šest měsíců pracovního poměru			x	x	x						
	S5 Pracovníci jsou vedeni kvalitním vedením.	S5.S.1 Podíl vedoucích pracovníků, kteří dokončili školení v oblasti vedení nebo mají relevantní kvalifikaci pro vedení			x	x	x	S5.P.1 Zařízení má jasně formulovanou vizi a realistickou strategii rozvoje, kterou pracovníci sdílejí a naplňují.			x	x	x
		S5.S.2 Zastoupení mužů a žen ve vedení			x	x	x	S5.P.2 Zařízení funguje podle jasných pravidel umožňujících konstruktivní komunikaci všech akterů (vedení, pracovníci, rodiče) a jejich participaci na chodu zařízení.			x	x	x
		S5.S.3 Podíl pracovní doby vedoucího pracovníka věnovaný pedagogickému vedení			x	x	x	S5.P.3 Vedení zařízení aktivně vytváří zdravé klima – pečuje o vztahy mezi pracovníky, dětmi i vzájemné vztahy mezi pracovníky a dětmi a jejich rodiči a o vzájemnou spolupráci všech akterů.			x	x	x
								S5.P.4 Vedení zařízení cíleně pečuje o naplnění relevantních potřeb každého pracovníka a jeho profesní rozvoj, vytváří podmínky pro výměnu zkušeností s dalšími zařízeními a účinně podporuje začínající pracovníky.			x	x	x
								S5.P.5 Vedení zařízení usiluje o optimální materiální podmínky a pečuje o jejich účelné využívání.			x	x	x
								S5.P.6 Vedení zařízení klade důraz na vlastní profesní rozvoj.			x	x	x
								S5.P.7 Všichni členové týmu mají určitou roli v podpoře a uskutečňování cílů vzdělávání a péče, což může zahrnovat aktivní účast na rozhodování, plánování, nebo implementaci jednotlivých činností.			x	x	x

1

již nyní dostupné (jsou dostupná data)

2

snadno dostupné (bylo by poměrně snadné data získat)

3

vize do budoucna

OBLAST

PROGRAM VZDĚLÁVÁNÍ A PÉČE

prohlášení o kvalitě	prohlášení o kvalitě - detaily	STRUKTURÁLNÍ INDIKÁTORY						PROCESNÍ INDIKÁTORY					
		DS	MŠ	zařízení	lokalita	systém		DS	MŠ	zařízení	lokalita	systém	
C Legislativa stanovuje jasné a srozumitelné cíle, úkoly a požadavky pro různé formy předškolního vzdělávání a péče. Předškolní vzdělávání a péče se řídí programem vzdělávání a péče založeným na pedagogických cílech, hodnotách a přístupech, které dětem umožňují dosáhnout plného potenciálu, se zohledněním jejich sociálního, emocionálního, kognitivního a fyzického vývoje a jejich pohody. Program vzdělávání a péče podporuje spolupráci pracovníků s dětmi, kolegy a rodiči, interakce mezi dětmi navzájem a vyžaduje vyhodnocování vlastní praxe.	C1 Všechny typy předškolního vzdělávání a péče se řídí programem vzdělávání a péče, který klade důraz na citlivé a rozvíjející interakce mezi pracovníky a dětmi a mezi dětmi navzájem.	C1.S.1 Podíl dětí podle věku, pohlaví a zařazení do ISCED 01 / ISCED 02 / mimo ISCED 0 ke všem dětem daného věku v zařízeních předškolního vzdělávání a péče			x	x	C1.P.1 Interakce jsou pozitivní, pečující, povzbuzující a citlivé vůči potřebám dětí. Pracovníci věnují odpovídající pozornost každému dítěti a každé své třídě / skupině dětí.			x	x	x	
		C1.S.2 Podíl dětí podle věku, pohlaví a zařazení do ISCED 01 / ISCED 02 / mimo ISCED 0 ke všem spádovým dětem daného věku			x	x	C1.P.2 Pracovníci zohledňují dovednosti, zájmy a potřeby dětí.			x	x	x	
		C1.S.3 Program vzdělávání a péče zahrnuje spolupráci a reflexi			x	x	C1.P.3 Pracovníci si všímají iniciativy dětí, reagují na jejich podněty a podporují jejich aktivitu.			x	x	x	
							C1.P.4 Pracovníci používají bohatý jazykový rejstřík s ohledem na věk a jazykové schopnosti dětí. Pracovníci přizpůsobují jazyk dětské zkušenosti, verbalizují činnosti a každodenně podporují děti v komunikaci.			x	x	x	
							C1.P.5 Činnosti předškolního vzdělávání a péče jsou pro děti smysluplné a inspirativní a podporují je v rozvoji a učení.			x	x	x	
							C1.P.6 Stravování, doba odpočinku, přechody mezi činnostmi / částmi programu, oblékání a další základní činnosti jsou prováděny se zohledněním pedagogických cílů.			x	x	x	

prohlášení o kvalitě	prohlášení o kvalitě - detaily	STRUKTURÁLNÍ INDIKÁTORY						PROCESNÍ INDIKÁTORY					
		DS	MŠ	zařazení	lokalita	systém		DS	MŠ	zařazení	lokalita	systém	
C Legislativa stanovuje jasné a srozumitelné cíle, úkoly a požadavky pro různé formy předškolního vzdělávání a péče. Předškolní vzdělávání a péče se řídí programem vzdělávání a péče založeným na pedagogických cílech, hodnotách a přístupech, které dětem umožňují dosáhnout plného potenciálu, se zohledněním jejich sociálního, emocionálního, kognitivního a fyzického vývoje a jejich pohody. Program vzdělávání a péče podporuje spolupráci pracovníků s dětmi, kolegy a rodiči, interakce mezi dětmi navzájem a vyžaduje vyhodnocování vlastní praxe.	C2 Ve všech typech předškolního vzdělávání a péče jsou zavedeny postupy k plynulé adaptaci dětí na prostředí, na pracovníky poskytující péči a na skupinu / třídu dětí a následně je podporována a rozvíjena soudržnost skupiny. Zajištěn je rovněž plynulý přechod do dalších fází předškolního vzdělávání a péče a do základního vzdělávání.	C2.S.1 Provázanost rámcového programu vzdělávání a péče a rámcového programu pro základní vzdělávání			x			C2.P.1 Pracovníci spolu s rodiči dětí plánují a naplňují postupy, které vedou k plynulé adaptaci dítěte na zařízení a podporují jeho pocit bezpečí a proces rozvoje a vzdělávání.			x	x	x
								C2.P.2 Pracovníci spolupracují s dalšími aktéry předškolního vzdělávání, rodiči i pedagogy základních škol při plánování a naplňování postupů, které podporují plynulý přechod dětí do základního vzdělávání a pohodu dětí.			x	x	x
								C2.P.3 Plynulé přechody z domácí péče do institucionálního předškolního vzdělávání a péče a následně do základního vzdělávání jsou podporovány na lokální úrovni (dostupná a koordinovaná síť podpůrných organizací včetně pedagogicko-psychologických poraden, dětských psychologů, pediatrů, neziskového sektoru a obecně sociálních služeb).			x	x	x
								C2.P.4 Pracovníci a děti společně tvoří učící se komunitu, na jejichž činnostech se smysluplně podílejí všechny děti. Pracovníci zajišťují, aby se každé dítě cítilo být nedílnou součástí skupiny a vnímalo sounáležitost s ní.			x	x	x
								C2.P.5 Pracovníci ve skupině budují a udržují atmosféru založenou na oceňování individuálních rozdílů dětí a odlišných kultur, náboženství a světonázorů. Pracovníci podporují vícejazyčnost dětí ve skupině.			x	x	x
	C3 Ve všech typech předškolního vzdělávání a péče je zajištěna odpovídající skladba pracovníků s potřebnou kvalifikací s ohledem na počet dětí, jejich věk a jejich potřeby a je zajištěna stabilita personálu.	Strukturální indikátory ke skladbě pracovníků a jejich kvalifikaci jsou včleněny do oblasti Pracovníci, procesní indikátory jsou ponechány v oblasti Program vzdělávání a péče.						C3.P.1 Pracovník předškolního vzdělávání a péče plánuje, rozvíjí, realizuje a vyhodnocuje činnosti pro skupinu / třídu dětí způsobem, který podporuje učení dětí a jejich rozvoj.			x	x	x
								C3.P.2 Pracovník předškolního vzdělávání a péče pravidelně a systematicky pozoruje a dokumentuje každodenní život dětí v systému předškolního vzdělávání a péče, aby porozuměl světu a zkušenostem jednotlivých dětí. K získaným informacím přihlíží při plánování, rozvoji, realizaci a vyhodnocení činností.			x	x	x
								C3.P.3 Na plánování, realizaci, vyhodnocování a rozvoji vzdělávání a péče spolupracují všichni pracovníci.			x	x	x
	C4 Ve všech typech předškolního vzdělávání a péče je zajištěno odpovídající prostředí s funkčním vybavením rozvíjejícím zvědavost a učení.	C4.S.1 Bezpečné a zdravé prostředí			x	x	x	C4.P.1 Pracovník předškolního vzdělávání a péče se zapojením dětí plánuje prostředí vhodné k rozvoji a učení dětí, pravidelně jej vyhodnocuje a upravuje.			x	x	x
		C4.S.2 Prostorově bohaté na podněty			x	x	x						

1 již nyní dostupné (sou dostupná data)

2 snadno dostupné (bylo by poměrně snadné data získat)

3 více do budoucna

1

již nyní
dostupné (jsou
dostupná data)

2

snadno dostupné
(bylo by poměrně
snadné data získat)

3

vize do
budoucna

OBLAST

HODNOCENÍ A MONITOROVÁNÍ

prohlášení o kvalitě	prohlášení o kvalitě - detaily	STRUKTURÁLNÍ INDIKÁTORY						PROCESNÍ INDIKÁTORY					
			DS	MŠ	zařízení	lokalita	systém		DS	MŠ	zařízení	lokalita	systém
E V předškolním vzdělávání a péči je pravidelně monitorována a hodnocena dostupnost a kvalita na základě systematicky a promyšleně shromažďovaných dat. Data jsou dostupná uživatelům v podobě, která umožňuje jejich jednoduché zpracování a vizualizaci. Poznatzky z monitorování a evaluace jsou systematicky využívány ke zvýšení dostupnosti a kvality PVP.	E1 Je promyšlen a zajištěn sběr dat pro pravidelné sledování strukturálních indikátorů.	E1.S.1 Jsou definovány strukturální indikátory, které jsou průběžně vyhodnocovány, a jejich cílové hodnoty					x						
		E1.S.2 Jsou jasné stanoveny zodpovědnosti a nastaveny mechanismy sběru kvantitativních dat v systému PVP				x	x						
		E1.S.3 Je zajištěna dostupnost dalších datových zdrojů, které jsou nezbytné pro výpočet indikátorů					x						
	E2 Je promyšlen a zajištěn sběr dat pro pravidelné sledování procesních indikátorů.	E2.S.1 Jsou definovány standardy kvality PVP, jejichž naplňování je průběžně vyhodnocováno			x	x	x						
		E2.S.2 Jsou definovány indikátory založené na údajích z monitorování míry naplňování standardů a jejich cílové hodnoty			x	x	x						
		E2.S.3 Jsou jasné stanoveny zodpovědnosti a nastaveny mechanismy sběru kvalitativních dat v systému PVP			x	x	x						
	E3 Monitoring a evaluace jsou systematicky využívány ke zvýšení dostupnosti a kvality PVP.	E3.S.1 Data jsou dostupná uživatelům v podobě, která umožňuje jejich jednoduché zpracování a vizualizaci			x	x	x	E3.P.1 Zařízení jsou podporována v interní evaluaci.			x	x	x
								E3.P.2 Strukturální i procesní indikátory jsou systematicky využívány pro interní evaluaci.			x		
								E3.P.3 Do evaluace jsou zapojováni rodiče dětí a, je-li to možné, i děti.			x		
								E3.P.4 Poznatzky z monitoringu a evaluace jsou systematicky využívány ke zvýšení dostupnosti a kvality PVP.			x	x	x
								E3.P.5 Jednotlivým pracovníkům je poskytována účinná zpětná vazba k jejich práci, která je využívána jako východisko pro další práci a profesní rozvoj.			x		
								E3.P.6 Existují veřejně dostupné formalizované prostředky pro poskytování zpětné vazby.			x	x	x
								E3.P.7 Správní orgán provádí systematickou evaluaci své činnosti v oblasti služeb PVP a zohledňuje výsledky této evaluace ve svém dalším působení.			x	x	x

1

již nyní
dostupné (jsou
dostupná data)

2

snadno dostupné
(bylo by poměrně
snadné data získat)

3

vize do
budoucna

OBLAST

SPRÁVA A FINANCOVÁNÍ

prohlášení o kvalitě	prohlášení o kvalitě - detaily	STRUKTURÁLNÍ INDIKÁTORY						PROCESNÍ INDIKÁTORY					
		DS	MŠ	zařízení	lokalita	systém		DS	MŠ	zařízení	lokalita	systém	
G Správa a financování předškolního vzdělávání a péče jsou transparentní, efektivní, udržitelné, odpovídající potřebám a založené na konstruktivní spolupráci mezi všemi aktéry.	G1 Správa a financování služeb PVP jsou transparentní.	G1.S.1 Výdaje na služby PVP dle zdroje financí						G1.P.1 Jsou jasně stanovené role a odpovědnosti týkající se správy a financování.					
				x	x	x				x	x	x	
										x	x	x	
												x	
	G2 Správa a financování služeb PVP jsou efektivní, odpovídající potřebám a udržitelné	G2.S.1 Podíl výdajů určený na služby PVP						G2.P.1 Správní orgán má vypracovanou dlouhodobou strategii pro rozvoj služeb PVP v jeho území.					
				x	x	x				x	x	x	
		G2.S.2 Roční výdaje na PVP v přepočtu na jedno dítě podle zařízení						G2.P.2 Správní orgán zohledňuje při krátko-, středně- a dlouhodobém plánování demografická data týkající se jeho správního území a data z monitoringu a evaluace služeb PVP na jeho správním území.					
				x	x	x				x	x	x	
	G3. Governance and funding of ECEC services are efficient, relevant to the needs and sustainable.	G3 Správa služeb PVP je založena na horizontální a vertikální spolupráci											
				x	x	x		G3.P.1 Probíhá spolupráce mezi aktéry.					
								G3.P.2 Probíhá koordinovaná efektivní mezíresortní spolupráce za účelem zvýšení dostupnosti a kvality PVP.					
								G3.P.3 Digitální technologie jsou používány na podporu mezíresortní spolupráce v oblasti PVP.					

Příloha 2 - Indikátory pro monitorování PVP v rámci monitorování Strategie 2030+

PŘÍSTUP

Podíl dětí ve věku dvou let navštěvujících předškolní vzdělávání z dané věkové skupiny	Podíl dětí ve věku tří let navštěvujících předškolní vzdělávání z dané věkové skupiny	Podíl dětí ve věku čtyř let navštěvujících předškolní vzdělávání z dané věkové skupiny
Podíl dětí ve věku pěti let navštěvujících předškolní vzdělávání z dané věkové skupiny	Podíl dětí ve věku šesti let navštěvujících předškolní vzdělávání z dané věkové skupiny	Podíl dětí plnících povinný předškolní ročník z věkové skupiny
Podíl dětí ve speciálních třídách MŠ	Podíl dětí zdravotně postižených individuálně integrovaných v běžných třídách MŠ	Podíl dětí v MŠ s přiznaným podpůrným opatřením s kódem NFN
Podíl dětí-cizinců na celkovém počtu dětí v MŠ	Podíl dětí vzdělávajících se v neveřejných MŠ	Počet MŠ zřizovaných DSO
Kapacita MŠ	Podíl dětí ve věku 3-5 let navštěvujících předškolní vzdělávání z dané věkové skupiny	

PRACOVNÍCI

Podíl nekvalifikovaných učitelů MŠ

Počet začínajících učitelů MŠ (úvazky)

Počet úvazků asistenta pedagoga v MŠ na 10 tis. dětí

Počet úvazků nepedagogických zaměstnanců v MŠ na 10 tis. dětí

Počet žáků na učitele v MŠ (zřizované obce)

ŘÍZENÍ A FINANCOVÁNÍ

Podíl veřejných výdajů na vzdělávání a školské služby k HDP (předškolní vzdělávání)

Průměrný plat učitele ve veřejné MŠ (bez vedoucích pracovníků) k průměrné mzdě

Průměrný plat skupiny nepedagogických pracovníků k průměrné mzdě (MŠ)

Příloha 3

Mezinárodní indikátory pro monitorování PVP

Indikátory monitorované OECD

Mezinárodní indikátory se v čase vyvíjejí. Program OECD INES publikuje ročenku *Education at a Glance* (EAG), v níž začala být postupně reportována také data k předškolnímu vzdělávání a péči (např. OECD, 2023). OECD předkládá indikátory ke vzdělávacímu systému jako výsledek kontinuálního procesu vývoje konceptů a dostupných dat. Cílem je propojit potřeby vzdělávací politiky s nejlepšími mezinárodními daty, která jsou dostupná^[4]. Program INES vychází jak z administrativních dat, tak z mezinárodních šetření jako PISA, TALIS, IALS nebo PIAAC.

Od roku 2001 OECD vydává speciálně k předškolnímu vzdělávání a péči tematické zprávy v řadě *Starting Strong*. Dostupné indikátory OECD zveřejnila v souhrnné podobě pod titulem *Starting Strong – Key Indicators* v roce 2017 (OECD, 2017). V této publikaci avizovala také potřebu většího propojení potřeb vzdělávací politiky a kvalitních dat a představila plánované výzkumy v oblasti předškolního vzdělávání. Patří mezi ně výzkum *TALIS Starting Strong* (OECD, 2019), který je zaměřený na personál předškolních zařízení. Sběr dat TALIS Starting Strong proběhl v roce 2018, přičemž ČR se do projektu nezapojila. Na pohodu dětí a výsledky vzdělávání je zaměřen výzkum IELS (International Early Learning and Child Well-being Study) (OECD, 2020), prozatím rovněž bez účasti ČR. V publikaci *Starting Strong – Key Indicators* byl dále představen záměr věnovat se vývoji nových indikátorů, zejména spojených se vzdělávacími výsledky dětí a s procesní kvalitou, např. kvalitou interakcí mezi pedagogy a dětmi, pedagogy a rodiči a v neposlední řadě s kvalitou interakcí mezi dětmi navzájem, s prostředím a věcmi, které je obklopují (OECD, 2017).

Výsledné indikátory k procesní kvalitě OECD následně zveřejnila v tematické zprávě *Starting Strong VI: Supporting Meaningful Interactions in Early Childhood Education and Care* (OECD, 2021a) a na online platformě <https://quality-ecec.oecd.org>. Opírá se v nich o dva datové zdroje, jednak o dotazník zaměřený na vzdělávací politiku adresovaný členům sítě OECD ECEC a jednak o doprovodné zprávy zemí (OECD, 2021b). Česká republika se do zjišťování také zapojila, byť podobně jako další země některé otázky nezodpověděla.

Přístup 	S	Počet hodin týdně, na něž má dítě nárok v rámci bezplatného přístupu k PVP	OECD 2017 ; EURYDICE
	S	Věková skupina, na niž se vztahuje bezplatný přístup k PVP	OECD 2017 ; EURYDICE
	S	Charakter právního nároku na bezplatný přístup k PVP (pro specifické skupiny, nebo pro všechny bez výjimky)	OECD 2017
	S	Podíl zaměstnaných žen, které mají alespoň jedno dítě mladší tří let (OECD)	OECD 2017
	S	Obvyklý průměrný týdenní počet hodin strávených v PVP dětmi mladšími tří let	OECD 2017
	S	Počet vyučovacích hodin za rok, které absolvují děti v posledním roce PVP (OECD)	OECD 2017
	S	Podíl dětí do tří let – začátek školní docházky v předškolním vzdělávání a počet hodin v PVP týdně (0, 1–29, 30 a více)	EUROSTART – EU-SILC
Pracovníci 	S	Počet odpracovaných hodin, počet hodin vyučování na učitele za rok ve veřejných zařízeních	OECD 2017
	S	Roční plat učitele v preprimárním vzdělávání při 15 letech praxe	OECD 2017
	P	Vyhodnocování potřeb DVPP, vyhodnocování bariér pro účast v DVPP, vyhodnocování kvality DVPP – na úrovni zařízení	OECD 2021b
	P	Čas učitelů (podle zařízení a standardizované věkové skupiny) na činnosti spojené s kvalitou výuky (příprava, spolupráce s kolegy, komunikace s rodiči a opatrovníky, dokumentace pokroků jednotlivých dětí, účast na administrativní činnosti, sebevzdělávání/rozvojové aktivity, reflexe vlastní práce)	OECD 2021b
Kurikulum 	S	Počet dětí na jednu pečující osobu	OECD 2017; EUROSTAT
	P	Rámcové kurikulum a jeho vztah k rodinám (role rodin v učení, rozvoji dětí a jejich well-beingu je zakotvena v cílech vzdělávání nebo rámcovém kurikulu, kurikulum obsahuje tipy na zapojení/komunikaci s rodiči, rámcové kurikulum je psáno jak pro zařízení PVP, tak pro rodiče)	OECD 2021b
	P	Rámcové kurikulum a jeho vztah ke komunitě/rodině (role komunity v učení, rozvoji dětí a jejich well-beingu je zakotvena v cílech vzdělávání nebo rámcovém kurikulu, kurikulum obsahuje tipy na zapojení/komunikaci s komunitou, rámcové kurikulum je psáno jak pro zařízení PVP, tak pro komunitu)	OECD 2021b
	P	Materiály pro rodiče ohledně kurikula a jeho cílů	OECD 2021b

12

Viz strana 7 publikace OECD Education at a Glance 1998 vydaná v roce 1999 a dostupná na: <https://doi.org/10.1787/eag-1998-en>. Pro tuto ročenku EAG byl klíčovým výzkumem mezinárodní výzkum dospělých IALS.

Monitorování
a evaluaceŘízení a
financování

S	Podíl financování PVP z centrální úrovně řízení (po transferech)	OECD 2017
S	Zastoupení soukromých zařízení poskytujících PVP v %	OECD 2017
S	Roční výdaje PVP na jedno dítě podle zařízení, respektive podle ISCED	OECD 2017; EUROSTAT
S	Podíl veřejných výdajů na celkových výdajích podle zařízení, respektive podle ISCED	OECD 2017

Indikátory monitorované Evropskou unií

Přístup

Žáci v předškolním a základním vzdělávání dle úrovně vzdělávání a věku – jako % odpovídající věkové populace	UOE, EU-SILC¹³
Žáci zapsaní v předškolním vzdělávání dle pohlaví, typu instituce a míry docházky	UOE, EU-SILC
Žáci zapsaní v předškolním vzdělávání a péči dle pohlaví a věku	UOE, EU-SILC
Podíl dětí ve věku 1–2 let zapsaných v předškolním vzdělávání a péči	EU-SILC
Podíl dětí ve věku 0–2 roky, které se účastní předškolního vzdělávání a péče alespoň 20 hodin týdně, anebo v takové míře, která umožňuje plnou účast jejich rodičů na trhu práce	EU-SILC
Žáci zapsaní v předškolním vzdělávání a péči dle pohlaví a NUTS2 regionu	UOE
Míra účasti dle věku nebo dle věkových skupin jako % odpovídající věkové populace	UOE
Žáci od věku 0, 3, 4 a 5 do věku, ve kterém začíná povinné základní vzdělávání, jako % odpovídající věkové populace	UOE
Podíl dětí z AROPE (at risk of poverty and social exclusion; ohrožení chudobou a sociálním vyloučením) a ne-AROE domácností zapsaných v předškolním vzdělávání a péči	EU-SILC
Věk, od kterého je pro všechny děti veřejně placené dotované předškolní vzdělávání a péče (alespoň 15 hodin týdně)	UOE

13 Data ze sběrů UOE a EU-SILC jsou dostupná na <https://ec.europa.eu/eurostat/data/database>; data EURYDICE jsou publikována ve zprávách a dostupná z <https://eurydice.eacea.ec.europa.eu/publications/structural-indicators-monitoring-education-and-training-systems-europe-2023-early>

Pracovníci 	Minimální úroveň kvalifikace (ISCED) potřebná pro vstup do profese hlavního pracovníka v předškolním vzdělávání a péči (0–3 a 3+)	EURYDICE
	Rozložení učitelů do úrovní vzdělávání a zaměření programu dle věkových skupin	
	Učitelé a akademičtí pracovníci dle úrovně vzdělávání, zaměření programu, pohlaví a věkových skupin	UOE
	Učitelé a akademičtí pracovníci dle úrovně vzdělávání, zaměření programu, pohlaví, typu instituce a zaměstnanecký status	UOE
	Učitelé pracující na zkrácený úvazek – jako % všech učitelů v dané úrovni vzdělávání	UOE
	Podíl žen v pozicích školního vedení – jako % celkového školního vedení, dle úrovně vzdělávání	UOE
	Roční zákonem daný plat učitelů a ředitelů – začínajících, s 10 lety praxe a špičkových	EURYDICE
	Skutečný roční plat učitelů a ředitelů dle věku, pohlaví a kariérní úrovně	EURYDICE
	Příplatky učitelů a ředitelů	EURYDICE
	Poměr žáků a učitelů a asistentů dle úrovně vzdělávání a zaměření programu	UOE
	Asistenti (bez těch psaných na určité dítě) přítomni: po celou ECEC/ pouze nad 3 roky/pouze pod 3 roky/nejsou	EURYDICE
	Status dalšího profesního vzdělávání hlavních pracovníků v předškolním vzdělávání a péči (povinné, nárok, profesní povinnost, volitelné)	EURYDICE
Kurikulum 	Minimální množství definovaných hodin (h) nebo dní (d) dalšího profesního vzdělávání za daný počet let (y)	EURYDICE
	Kurikula předškolního vzdělávání a péče – integrovaný rámec pro celé předškolní období/ různé směrnice existují pro zařízení pracující s mladšími a staršími dětmi / žádné vzdělávací směrnice pro první období předškolního vzdělávání a péče	EURYDICE

Monitoring a Evaluační 	-	
Správa a finance 	Celkové výdaje na vzdělávání dle úrovně vzdělávání, zaměření programu a typu zdroje	UOE
	Veřejné výdaje na vzdělávání dle úrovně vzdělávání, zaměření programu a typu zdroje a kategorie výdajů	UOE
	Soukromé výdaje na vzdělávání dle úrovně vzdělávání, zaměření programu a typu zdroje a kategorie výdajů	UOE
	Veřejné výdaje na vzdělávání v současných cenách, dle úrovně vzdělávání a zaměření programu	UOE
	Celkové výdaje na vzdělávání dle úrovně vzdělávání a zaměření programu – jako % HDP	UOE
	Veřejné dotace soukromému sektoru dle úrovně vzdělávání a zaměření programu	UOE
	Veřejné výdaje na vzdělávání dle úrovně vzdělávání a zaměření programu – jako % veřejných výdajů nebo % HDP	UOE
	Veřejné výdaje na vzdělávání v přepočtu na jednoho žáka/studenta v ekvivalentu plného pracovního úvazku dle úrovně vzdělávání a zaměření programu	UOE
	Financování vzdělávání dle úrovně vzdělávání, zaměření programu a příjemce financí	UOE
	Roční výdaje PVP na jedno dítě podle ISCED a zařízení	UOE
	Podíl veřejných výdajů na celkových výdajích podle zařízení, respektive podle ISCED	UOE

Příloha 4

Indikátory pro monitorování PVP doporučené experty Evropské komise na předškolní vzdělávání a péči

Přístup

Služba dostupná všem rodinám a jejich dětem.

I1 – Podíl dětí, které mají finanční podporu v přístupu k předškolnímu vzdělávání a péči.

I2 – Podíl výdajů spojených s úhradou PVP pro jedno dítě, které navštěvuje zařízení předškolního vzdělávání a péče po dobu alespoň 30 hodin týdně, k průměrné mzdě.

Služba, která podporuje účast, posiluje sociální začlenění a zahrnuje rozmanitost.

I3 – Opatření na systémové úrovni, která podněcují znevýhodněné rodiny k využívání služeb PVP.

I4 – Podíl dětí, která pravidelně navštěvují PVP.

Pracovníci

Dobře kvalifikovaní pracovníci, jejichž počáteční a průběžné vzdělávání jim umožňuje plnit jejich profesní roli.

I5 – Podíl pracovníků přímo pracujících s dětmi, kteří dokončili odborné vzdělání odpovídající jejich roli v PVP.

I6 – Podíl pracovníků, kteří dostávají formální podporu alespoň prvních šest měsíců po nástupu do profese.

I7 – Podíl vedoucích pracovníků v oblasti PVP, kteří absolvovali vzdělávání vedoucích pracovníků nebo mají uznanou příslušnou vedoucí kvalifikaci.

I8 – Podíl pracovníků PVP, kteří přímo pracují s dětmi, kteří získali alespoň tři měsíce relevantní pracovní zkušenosti v rámci programu počáteční odborné přípravy.

Podpůrné pracovní podmínky, včetně profesionálního vedení, které vytváří příležitosti pro pozorování, reflexi, plánování, týmovou práci a spolupráci s rodiči.

I9 – Průměrný plat pracovníků PVP zaměstnaných ve veřejném sektoru (s podobnou kvalifikací jako prvnostupňové učitelky) jako podíl průměrného platu prvnostupňové učitelky.

I10a – Průměrný poměr dětí ke všem zaměstnancům pracujícím přímo s dětmi.

I10b – Průměrný poměr dětí k odborně vyškolenému personálu pracujícímu přímo s dětmi.

I11 – Podíl času vyhrazeného zaměstnancům na přípravu a reflexi, tj., když nepracují přímo s dětmi.

Kurikulum

Kurikulum založené na pedagogických cílech, hodnotách a přístupech, které dětem umožňují dosáhnout svého plného potenciálu holistickým způsobem.

I12 – Existuje oficiální, schválený nebo povinný kurikulární rámec pro PVP.

I13 – Podíl zařízení, jejichž práce s dětmi vychází z kurikulárního rámce pro PVP.

Kurikulum, které vyžaduje, aby zaměstnanci spolupracovali s dětmi, kolegy a rodiči a reflektovali svou vlastní praxi.

I14 – Kurikulum nebo jiné závazné dokumenty vyžadují, aby zaměstnanci využívali zpětnou vazbu od dětí, rodičů a kolegů k systematickému zlepšování své praxe.

I15 – Podíl základních škol, které mají povinnost používat kurikulum, které staví na vzdělávacích zkušenostech z PVP.

Monitorování a evaluace

Monitorování a evaluace vytvářejí informace na příslušné úrovni na podporu trvalého zlepšování kvality politiky a praxe.

I16 – Informace o kvalitě systému PVP se používají jako základ pro zlepšování.

I17 – Informace o kvalitě systému PVP jsou veřejně dostupné.

Monitorování a hodnocení, které je v nejlépeším zájmu dítěte.

I18 – Podíl zařízení PVP s monitorovacími systémy, které zahrnují zaměření na nejlepší zájmy dítěte.

I19 – Podíl zařízení PVP, která využívají administrativní a pedagogická data ke zlepšení kvality jejich služeb.

Řízení a financování

Jasně a sdílené chápání role a odpovědnosti, zúčastněné strany vědí, že se od nich očekává spolupráce s partnerskými organizacemi.

I20 – Formální opatření umožňují rodičům a partnerským organizacím spolupracovat se zařízeními PVP.

Legislativa, regulace a/nebo financování podporují směřování k univerzálnímu nároku na veřejně dotované nebo plně financované PVP a pokrok je pravidelně oznamován všem stakeholderům.

I21 – Věk, ve kterém je všem dětem dostupné veřejně dotované nebo plně financované PVP (v rozsahu alespoň 15 hodin týdně).

I22 – Procento hrubého domácího produktu vynaložené na předškolní vzdělávání a péči.

Zdroj: [Monitoring the quality of early childhood education and care Complementing the 2014 ECEC quality framework proposal.](#)

Regionální kancelář UNICEF pro Evropu a střední Asii

Routes des Morillons 4, CH-1211, Ženeva

Facebook: /unicefeca

Instagram: /unicefecaro

Twitter: @UNICEF_ECA

Web: www.unicef.org/eca

© Dětský fond Organizace spojených národů (UNICEF)
Červen 2025

unicef
pro každé dítě

Financováno
Evropskou unií